

Skjervøy kommune
posttilteknisk@skjervoy.kommune.no

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
21/1471	2023/225	Øyvind Arntzen, 936 62 343	13.09.2024

21/1471 Innspill – planforslag – kystzoneplan

Nord Fiskarlags uttalelse til høring og offentlig ettersyn av interkommunal kystzoneplan for Kvæningen, Nordreisa og Skjervøy

Nord Fiskarlag viser til høring og offentlig ettersyn av interkommunal kystzoneplan for Kvæningen, Nordreisa og Skjervøy som oversendt til Nord Fiskarlag den 07.05.2024. Videre vises det til brev om kunngjøring av utsatt høringsfrist datert 12.06.2024.

Nord Fiskarlag vil innledningsvis få takke for at vi blir tilskrevet som høringspart og samtidig benytte anledningen til å berømme Kvæningen, Nordreisa og Skjervøy kommuner for at det igangsettes et interkommunalt arbeid for revisjon av kystzoneplanen. Vi mener dette er en hensiktsmessig måte å arbeide for å legge til rette for god balanse mellom vekst og vern og et godt verktøy for å skape forutsigbarhet for kommunenes innbyggere og næringsliv.

I denne høringsuttalelsen gir Nord Fiskarlag følgende innspill til planforslaget:

- Planbeskrivelsen
- Konsekvensutredningen og kunnskapsgrunnlaget som planforslaget bygger på
- Planbestemmelsene
- Plankartet

Foruten det ovennevnte gir Nord Fiskarlag vårt bidrag til kystsonenplanforslagets kunnskapsgrunnlag, herunder:

- Fiskernes interesse i kommunenes overordnede areal- og samfunnsplanlegging
- Registrerte fiskeriinteresser i kystsonenplanområdet
- Fiskernes arealbehov
- Fiskernes behov for et rent og friskt hav
- Den nyeste forskningen på miljøeffektene av ulike former for akvakultur

Nord Fiskarlags innspill gis vanligvis for å bidra til utarbeidelsen av et best mulig kunnskapsgrunnlag for de avveininger som skal gjennomføres i planfasen. I denne planprosessen er planfasen allerede ferdigstilt før fiskerne i det hele tatt fikk komme til orde. Dette er svært uheldig og kan etter forholdene få betydning for kystsonenplanens rettslige gyldighet. I etterkant av at fiskerne ga uttrykk for sin mening om planprosessen ble det holdt et møte hvor fiskerne fikk komme til orde med sin fagkunnskap, lokalkunnskap og erfaringsbaserte kunnskap om kommunenes sjøområder. Høringsfristen for å gi innspill til planforslaget ble også utvidet med flere måneder. Etter Nord Fiskarlags vurdering er dette *delvis* egnet til å kompensere for de ulemper dette har forårsaket Nord Fiskarlag og våre medlemmer, og den skjevhet som har oppstått ved kystsonenplanens tilblivelse. Foruten at en slik planprosess skaper unødvendig store konflikter og unødvendig lav tillit, påfører det Nord Fiskarlag og våre medlemmer et betydelig merarbeid. Fremfor å bidra konstruktivt inn i planprosessen må vi nå gjøre jobben som etter vår mening skulle vært gjort av kommunen i utarbeidelsen av planforslaget. Etter forholdene mener Nord Fiskarlag at prosessen frem mot høring av planforslaget strider mot kommunenes plikt til å ta aktive grep for å besørge medvirkning etter plan- og bygningsloven §§ 5-1 og 5-2, kommunenes plikt til å sørge for at en sak er «så godt opplyst som mulig» jf. forvaltningsloven § 17 og kommunedirektørens plikt til å påse at saker som legges frem for folkevalgte organer er «forsvarlig utredet» jf. kommuneloven § 13-1 tredje ledd. Rettslig gyldig vedtak av den interkommunale kystsonenplanen fordrer derfor at det tas behørig hensyn til de innspill som fremmes av Nord Fiskarlag i denne høringsuttalelsen.

1. Nord Fiskarlags interesse i den interkommunale kystsoneplanen for Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa

Nord Fiskarlag er et av tre medlemslag i Norges Fiskarlag. Nord Fiskarlag har 2303 medlemmer og organiserer både enefiskere, mannskap og redere. Vi representerer bredden av norske fiskere i Finnmark, Troms, Nordland og Trøndelag. Nord Fiskarlag arbeider med å ivareta den norske fiskeflåtens interesser sammen med de nevnte medlemslagene, offentlige myndigheter og andre interesseorganisasjoner som er opptatt av fiskeri. Nord Fiskarlag er særlig opptatt av å ivareta fiskeflåtens fiskeplasser og ressursgrunnlag for fremtiden.

Vår mangfoldige medlemsmasse påvirkes av kommunenes planer, strategier og reguleringer knyttet til særlig kystsonen, sjøarealene og havneinfrastrukturen. Endringer i kommunenes planverk og beslutninger angående tillatt arealbruk kan direkte påvirke fiskernes tilgang til fiskeområder, ressursforvaltning og muligheten for bærekraftig og lønnsom drift. I stort har kommunal planlegging betydelig innvirkning på fiskernes levebrød og bransjens økonomi.

Historisk sett har fiskeriene vært en viktig forutsetning for bosetting og samfunnsbygging langs norskekysten, og er det fremdeles. I skrivende stund er det 163 aktive fiskere registrert i fiskermanntallet for Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa kommuner, herunder 19 fra Kvænangen, 68 fra Skjervøy og 42 fra Nordreisa. På toppen av dette kommer alle fiskerne som utøver sitt yrke i dette området uten selv å være bosatt i området og som kommer fra omkringliggende kommuner, andre fylker, andre landsdeler og andre land. Det vises til Fiskeridirektoratets høringsuttalelse, se *vedlegg 1*, hvor det informeres om at kystsoneplanområdet er gjenstand for betydelige pelagiske fiskerier på toppen av de regionalt og lokalt betingede fiskerier.

2. Forbehold

I denne høringsuttalelsen redegjøres det for registrerte fiskeriinteresser. Nord Fiskarlag er kjent med at kystnære fiskeridata er revidert pr. 2023. Det tas forbehold om at de kystnære fiskeridata må suppleres med kunnskap fra lokale fiskere, da disse besitter detaljert kunnskap om livet i sjøarealene og bruken av dem.

Videre tar Nord Fiskarlag forbehold om at sporings- og rapporteringsdata kun gir uttrykk for aktivitetsmønsteret til de fartøy som på tidspunktet for datainnhentingene hadde plikt til å spore og rapportere sine aktiviteter. Dette innebærer at aktiviteten til fartøy av mindre størrelse ikke nødvendigvis vises i Fiskeridirektoratets kartverktøy «Yggdrasil» og må avdekkes gjennom uttalelse fra lokale fiskarlag som driver fiske i kommunen. I Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa kommuner er det en stor og mangfoldig fiskeflåte og stor tilstedeværelse av fartøy under hhv. 28 og 15 meter.

Det tas også forbehold om at det ikke er plikt til å rapportere utsett av faststående redskap innenfor grunnlinjene. I dette ligger at redskapene er rapportert frivillig og at det kan være større mengde faststående redskaper enn kartet gir uttrykk for. Det anbefales å kontakte lokale fiskere for å få best mulig inntrykk at det omfang sjøarealene brukes til fiske med faststående redskaper.

3. Innspill til planbeskrivelsen

I lys av vår lange og omfangsrike erfaring med areal- og ressursforvaltning til sjøs fremmes følgende forslag til målsetninger som bør inntas i planbeskrivelsen, før endelig politisk vedtakelse:

Forslag til målsetning 1: Kystsoneplanen skal legge til rette for bærekraftig og miljømessig forsvarlig utnyttelse av kommunens sjøarealer og de viltlevende marine ressurser som holder til der.

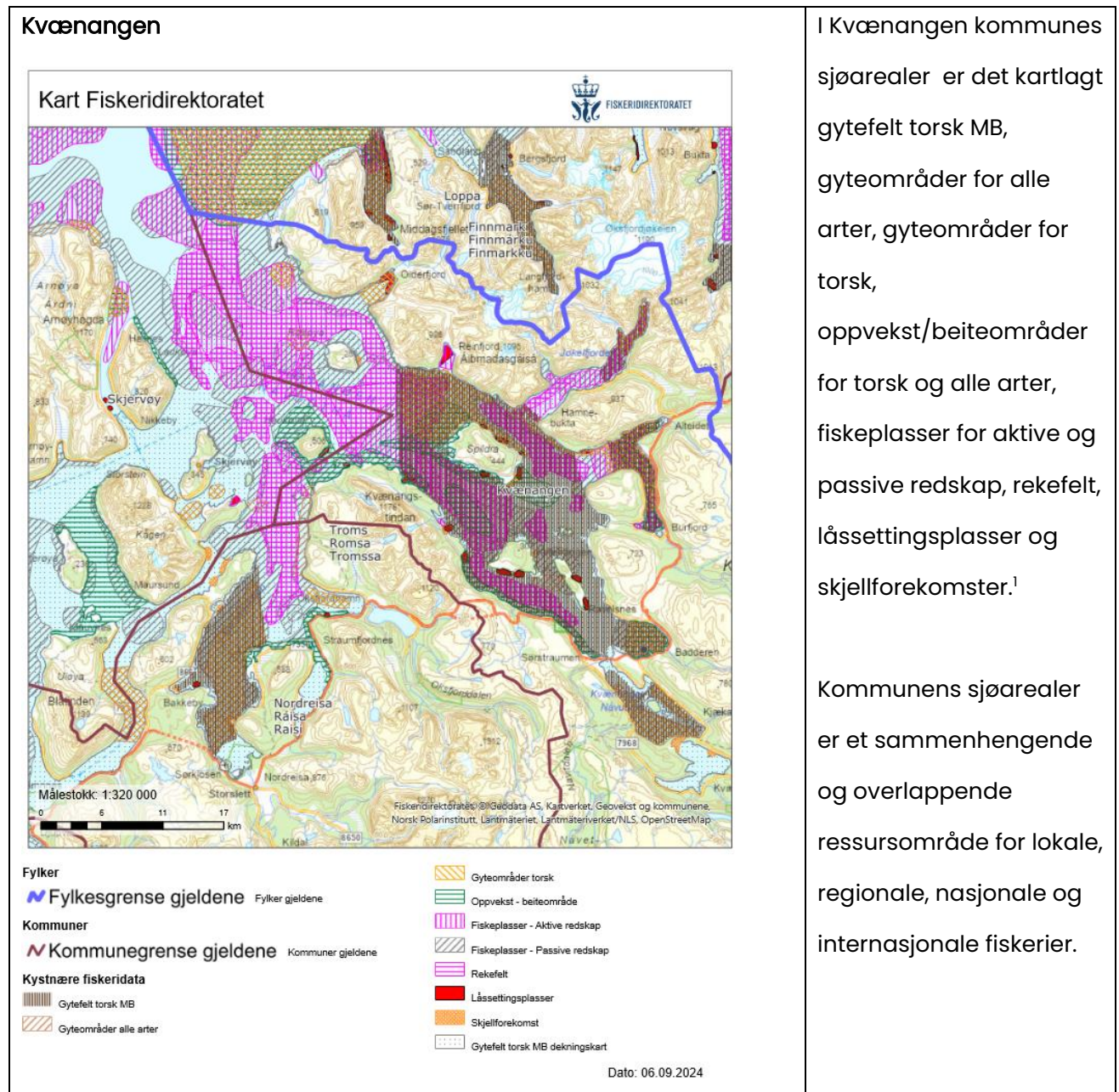
Forslag til målsetning 2: Kystsoneplanen skal legge til rette for en hensiktsmessig og rettferdig sameksistens mellom fiskerinæringen og akvakulturnæringen.

Forslag til målsetning 3: Kystsoneplanen skal legge til rette for en fremtidsrettet havneinfrastruktur med løsninger for el-lading av fiskefartøy og sirkulære løsninger for levering og sortering av avfall fra sjømatnæringen.

4. Fiskeriinteresser i kystsoneplanområdet

Kartlagte fiskeriinteresser illustreres og beskrives i pkt. 4.1 og 4.2 nedenfor.

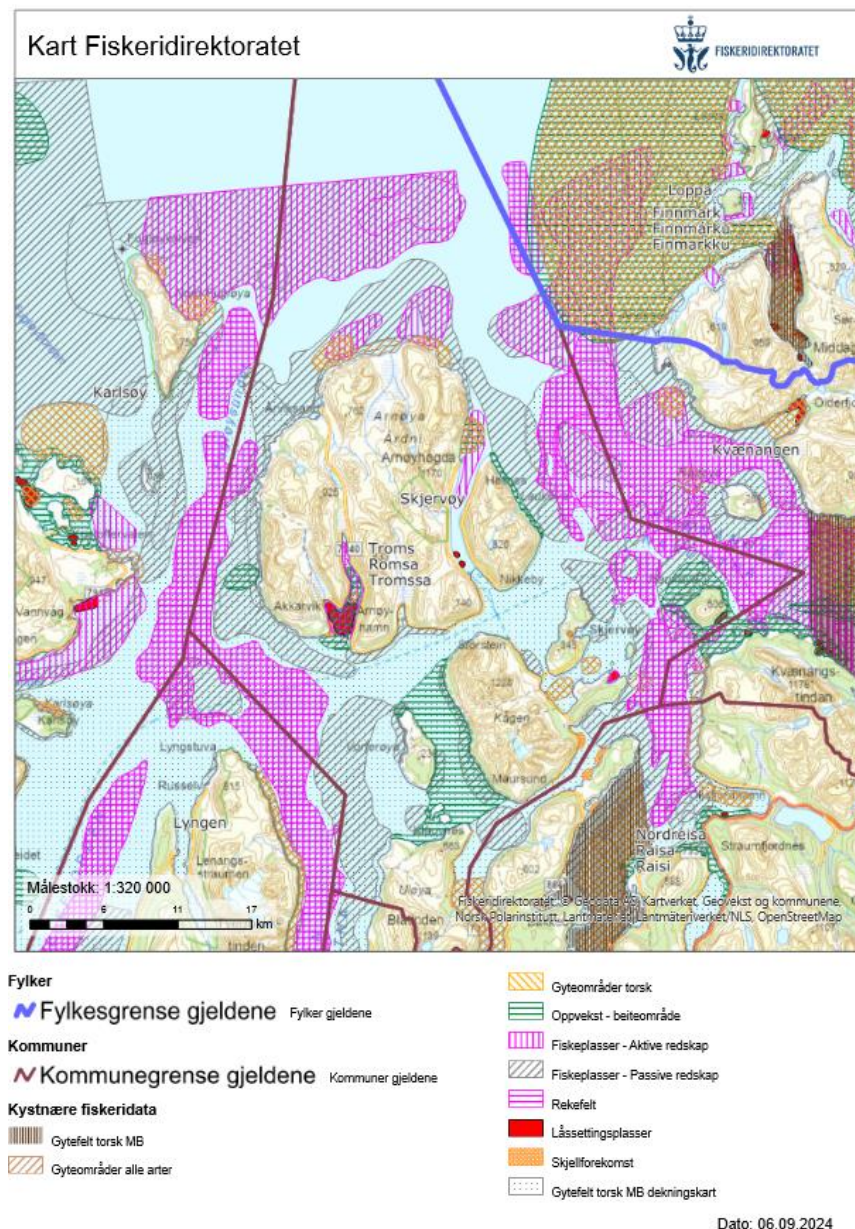
4.1 Kystnære fiskeridata – Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa

Figur 1. Kystnære fiskeridata for Kvænangen kommune

¹ <https://portal.fiskeridir.no/portal/apps/webappviewer/index.html?id=9aeb8c0425c3478ea021771a22d43476>

Skjervøy

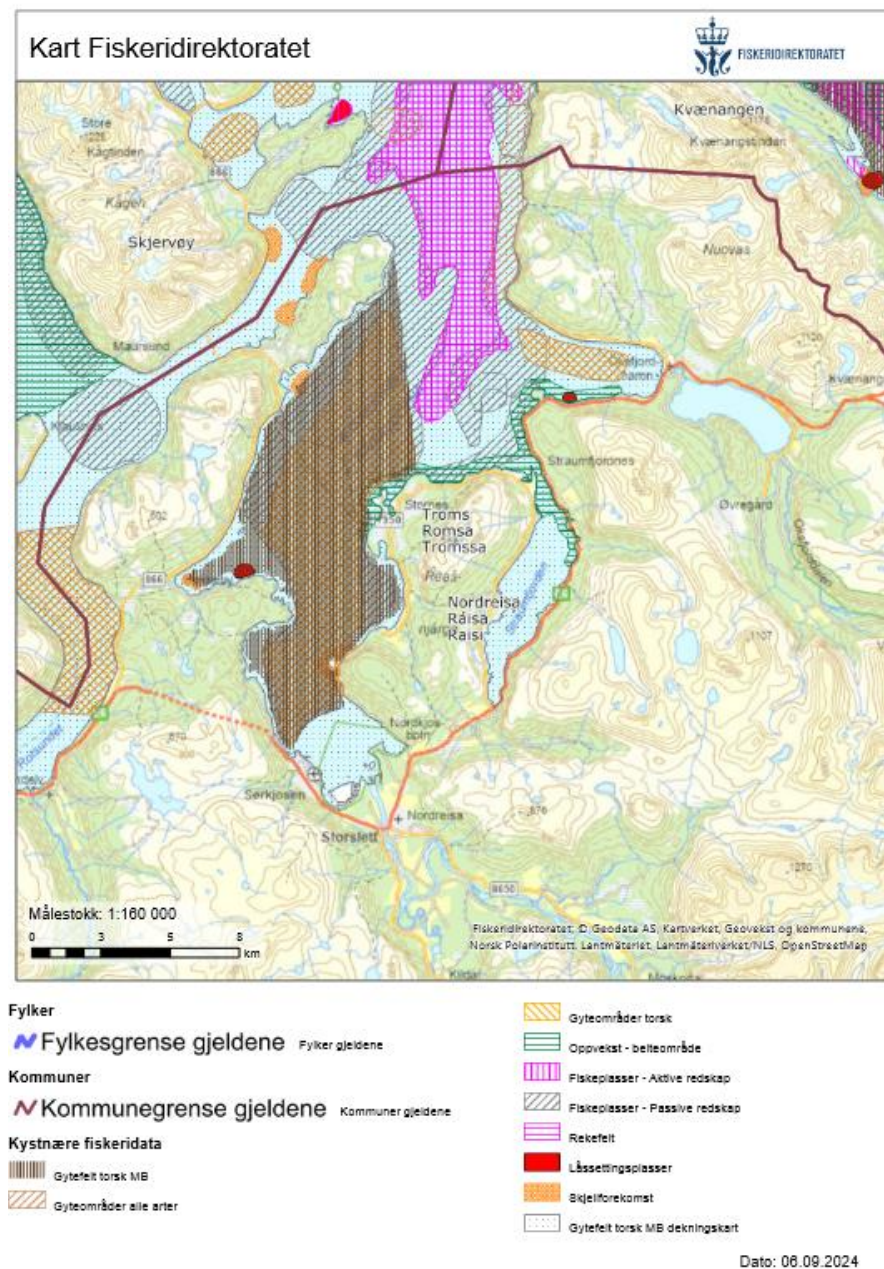
I Skjervøy kommunes sjøarealer er det kartlagt gytefelt torsk MB, gyteområder alle arter, gyteområder torsk, oppvekst og beiteområde for torsk og alle arter, fiskeplasser for aktive og passive redskap, rekefelt, låssettingsplasser, skjellforekomster og gytefelt torsk MB dekningskart.²

Kommunens sjøarealer er et tilnærmet sammenhengende og overlappende ressursområde for lokale, regionale, nasjonale og internasjonale fiskerier.

Figur 2. Kystnære fiskeridata for Skjervøy kommune

² <https://portal.fiskeridir.no/portal/apps/webappviewer/index.html?id=9aeb8c0425c3478ea021771a22d43476>

Nordreisa

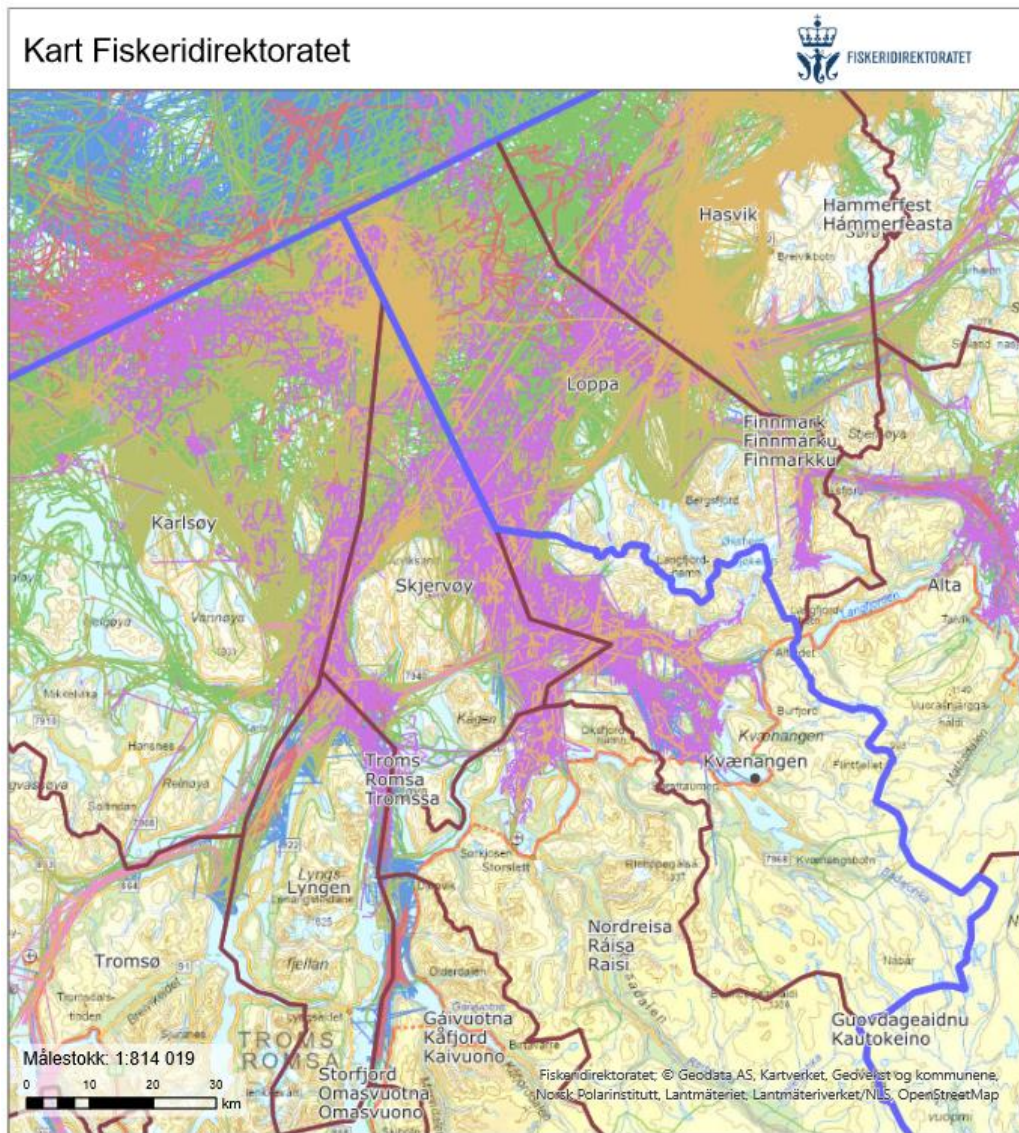
I Nordreisa kommunes sjøarealer er det kartlagt gytefelt torsk MB, gyteområder alle arter, gyteområder torsk, oppvekst og beiteområde for torsk og alle arter, fiskeplasser for aktive og passive redskap, rekefelt, låsettingsplasser, skjellforekomster og gytefelt torsk MB dekningskart.³

Størstedelen av kommunens sjøarealer er et sammenhengende og overlappende ressursområde for lokale, regionale, nasjonale og internasjonale fiskerier.

Figur 3. Kystnære fiskeridata for Skjervøy kommune

³ <https://portal.fiskeridir.no/portal/apps/webappviewer/index.html?id=9aeb8c0425c3478ea021771a22d43476>

4.2 Dokumentert fiskeriaktivitet (sporingsdata) i kystsonoplanområdet

- Fylker**
- Fylkesgrense gjeldene Fylker gjeldene
- Kommuner**
- Kommunegrense gjeldene Kommuner gjeldene
- Fiskeriaktivitet etter redskap**
- Fiskeriaktivitet etter redskap - zoom deg inn**
- Bunnetrål
 - Snurrevåd
 - Line og krok
 - Notredskap
 - Garn
 - Flytetrål
 - Teiner
 - Annet

Dato: 06.09.2024

Figur 4. Registrert fiskeriaktivitet (sporingsdata) fra fiskefartøy i kystsonoplanområdet

Som kartutsnittet på forrige side viser utøves det et omfangsrikt fiske med alle redskapstyper i Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa kommuner.

Fiskeridirektoratet kan kontaktes for nærmere utdyping av hvordan dataene skal forstås.

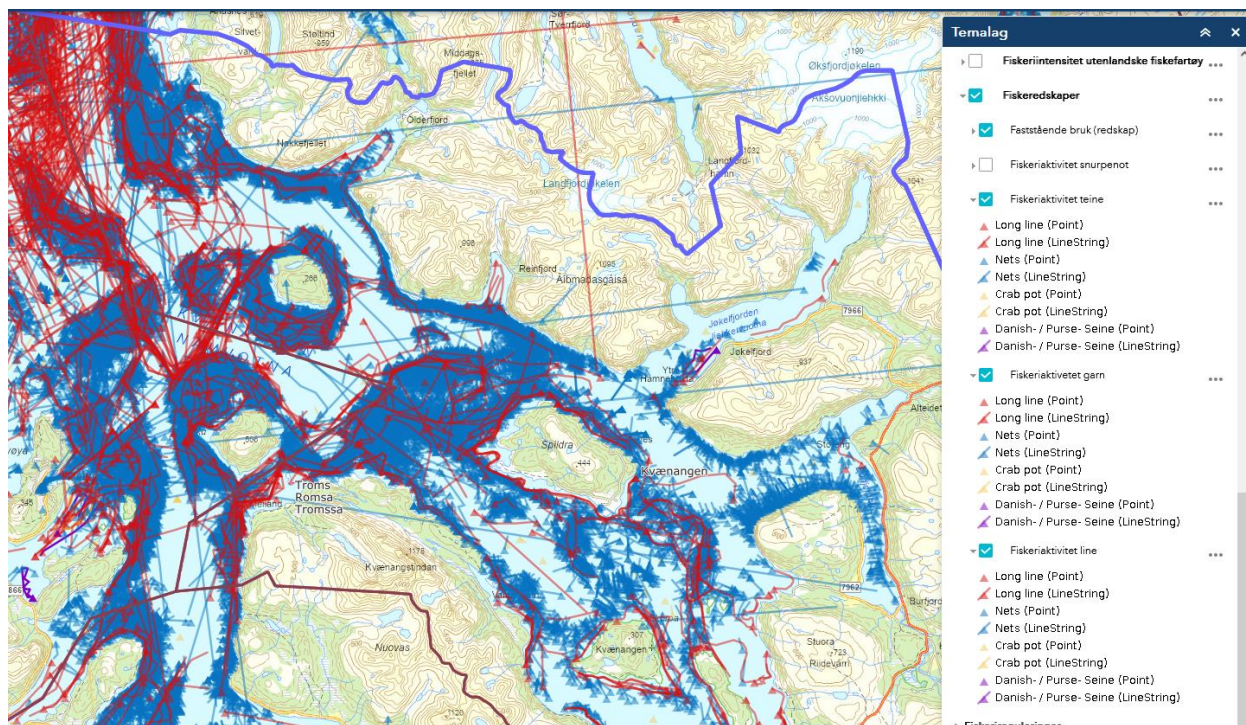
NB: Det gjøres oppmerksom på at Fiskeridirektoratet besitter bedre data enn det som er tilgjengeliggjort gjennom kartportalen. Det anbefales å kontakte Fiskeridirektoratet for å få oversendt mer finmasket informasjon.

4.3 Dokumentert fiskeriaktivitet: utklipp fra kartplotteren til en enkelt fisker

De data som fremkommer i Fiskeridirektoratets karttjeneste må suppleres med erfaringene til fiskerne som bruker området. For å bidra til planprosessens opplysning er det inntatt utskrift av kartplotteren til en enkelt fisker, se *vedlegg 2*. Dette for å illustrere hvor stor forskjell det kan være på historiske data, og presise og reelle «ferske data».

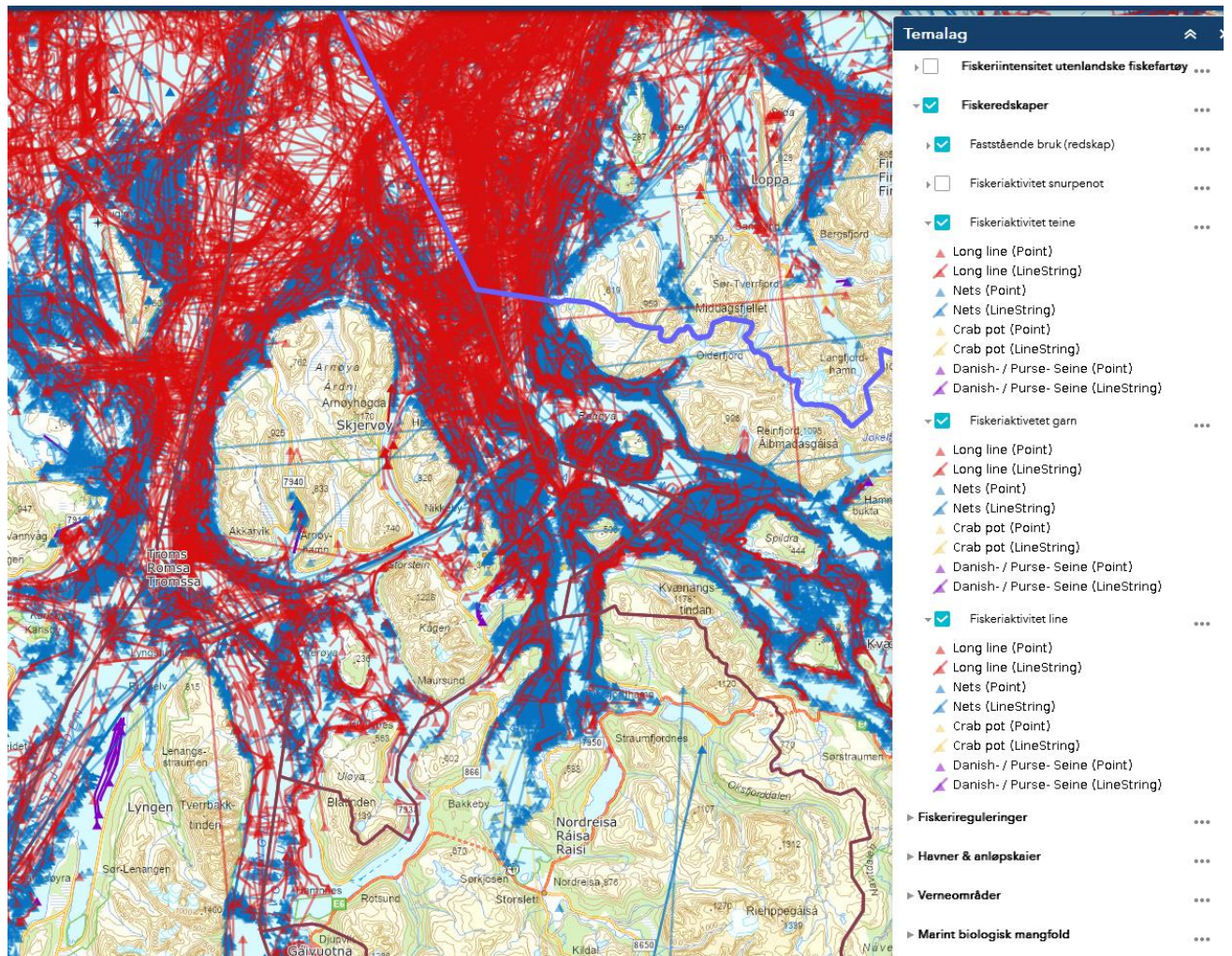
4.4 Dokumentert fiskeriaktivitet: innrapporterte faststående redskaper i kystsonoplanområdet

Kvæningen:

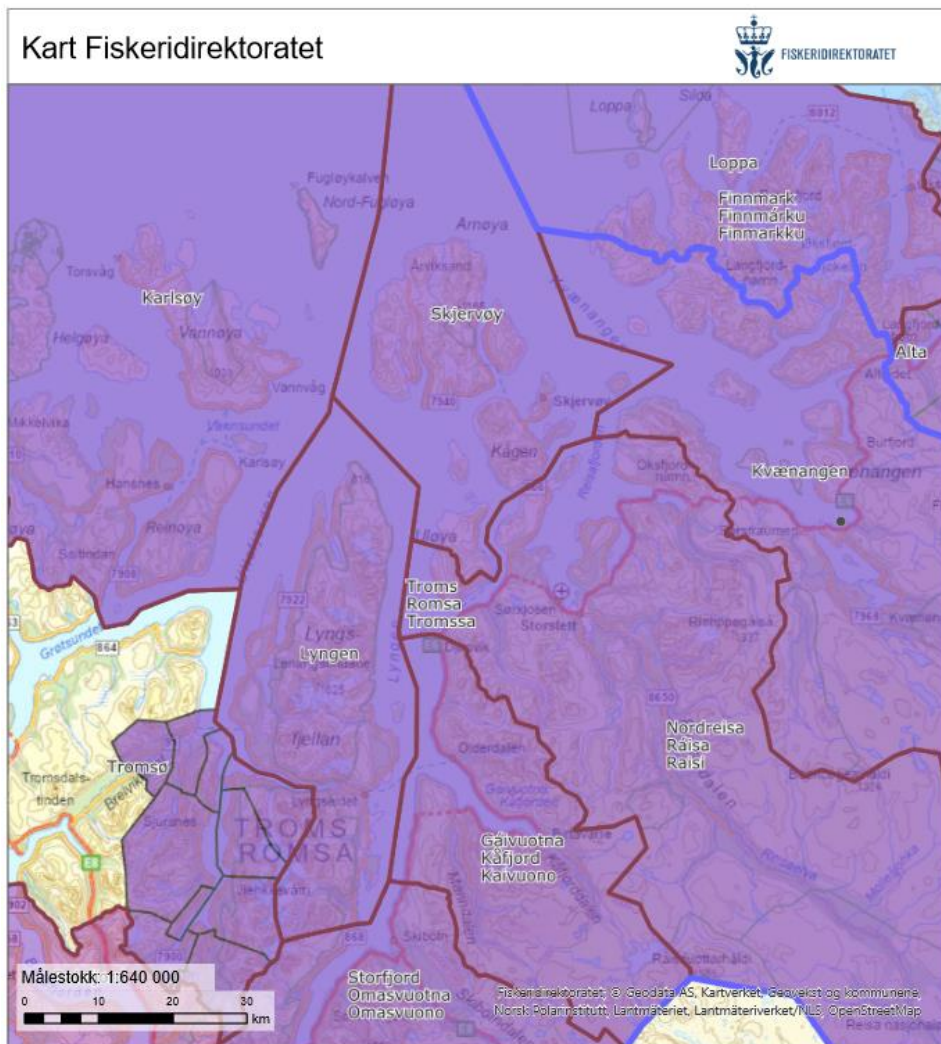
Figur 5: Kart over innrapporterte faststående bruk, hentet fra Fiskeridirektoratets karttjeneste Yggdrasil

Skjervøy og Nordreisa:

Figur 6: Kart over innrapporterte faststående bruk, hentet fra Fiskeridirektoratets karttjeneste Yggdrasil

4.5 Dokumenterte rettighetsforhold: sjøsamiske fiskeriinteresser

Fylker

 Fylkesgrense gjeldene Fylker gjeldene

Kommuner

 Kommunegrense gjeldene Kommuner gjeldene

Samiske fiskeriinteresser

 STN områder

 Deltakerloven paragraf 21

Dato: 13.09.2024

Figur 7: Kart over STN-områder etter deltakerloven § 21

5. Nord Fiskarlags forslag til utredningstema

5.1 Marint miljø, naturmangfold, økosystemer og bestander av fisk og skalldyr

For å avdekke konsekvensene av den kommende kommuneplanens virkninger for marint miljø, naturmangfold og økosystemer foreslår Nord Fiskarlag følgende utredningstemaer:

5.1.1 Nye (foreslåtte) akvakulturlokaliteter må konsekvensutredes for miljørisiko og miljøeffekt. Resultatene på oppsummeres i et kunnskapsgrunnlag.

Det må på bakgrunn av konsekvensutredning av alle nye/foreslåtte akvakulturlokaliteter lages en kunnskapssammenstilling av miljørisikoer og kjente påregnelige miljøeffekter av nye akvakulturlokaliteter. Konsekvensutredningen og kunnskapssammenstillingen må ha høy faglig kvalitet slik at dokumentene kan danne grunnlag for gode avveininger og vurderinger opp mot blant annet fiskeriinteressene.

5.1.2 Det må tas behørig hensyn til norsk og internasjonal miljørett.

Det vises blant annet til de prinsipper og bestemmelser som følger av naturmangfoldloven §§ 8-12, vannforskriften, forurensningsloven og grunnloven § 112. Nord Fiskarlag er særlig opptatt av gode og forskningsbaserte kunnskapsgrunnlag jf. naturmangfoldloven § 8, føre-var-prinsippet jf. § 9 og faglig forsvarlige vurderinger av total økosystemeffekt jf. naturmangfoldloven § 10.

5.2 Sjøsamiske rettigheter

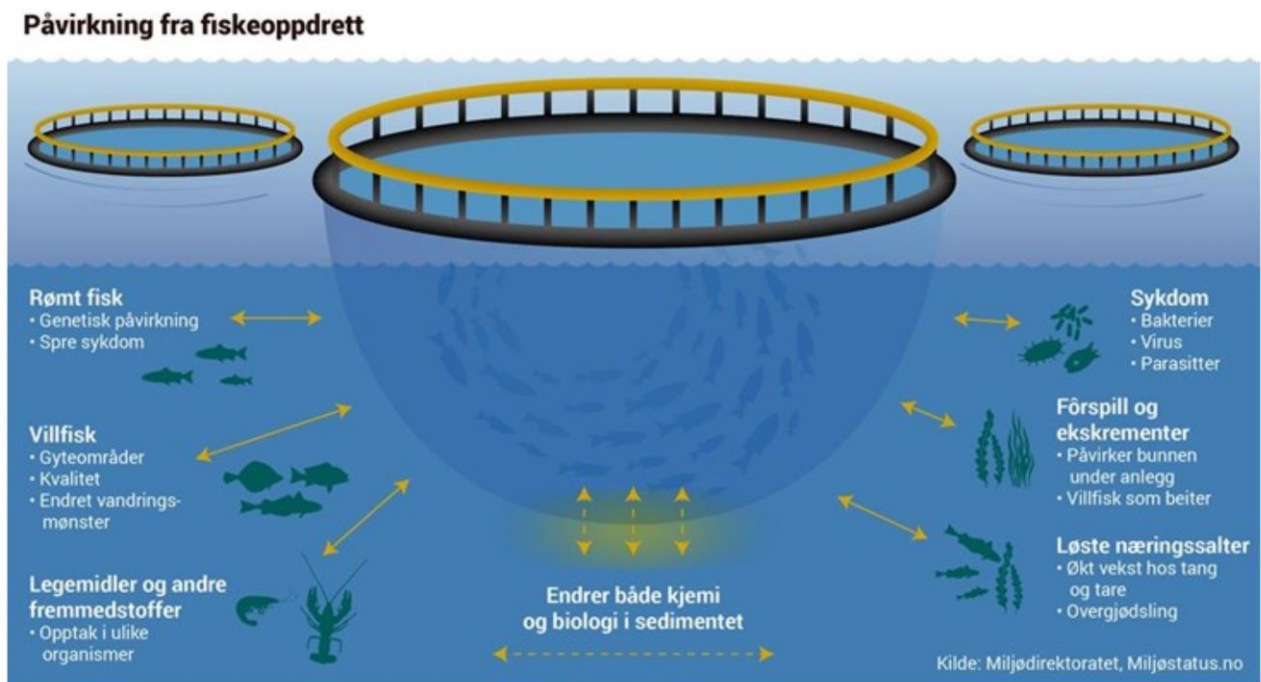
Det må grundig utredes og tas behørig hensyn til dokumenterte rettighetsforhold, herunder sjøsamiske rettigheter i medhold av deltakerloven § 21 og havressursloven § 11 sjette ledd

Nord Fiskarlag kan ikke se at dette er gjort i planfasen og mener det må gjøres før andre gangs høring av planforslag. Det vises til fiskeriorganisasjonen Bivdus nettsider for mer informasjon, se *footnote 4* nedenfor. ⁴

⁴ <https://bivdu.no/rettigheter/>

5.3 Nord Fiskerlags bidrag til kunnskapsgrunnlaget

Gytefelt, gyteområder, beiteområder og oppvekstområder er sårbare for sykdomsspredning, for som havner i økosystemet, rømming og utslipp. Dette gjelder all form for fiskeoppdrett. Rekefelt er sårbare for bruk av avlusningsmidler. Nevnte miljørisikoer gjennomgås tematisk nedenfor.

Figur 5. Sammenstilling av kjente miljøpåvirkningsfaktorer. Kartet er hentet fra Miljødirektoratet.

5.3.1 Risiko for miljøpåvirkning som følge av tiltrekning av fisk til oppdrettsmerder

Forskning viser at åpne oppdrettsmerder tiltrekker seg villfisk. I oktober 2022, ble det publisert en forskningsartikkel hvor det ble funnet over 100 merket torsk (*Gadus morhua*) ved oppdrettsanlegg.⁵ Samme forskning viste også at villfisken beveger seg mellom oppdrett og dermed gjentagende tiltrekning til oppdrettsmerder. I forskningen legges det spesielt vekt på at villfisk kan fungere som en vektor for sykdomsspredning mellom

⁵ Skjæraasen, J. E., Karlsen, Langangen, Meier, S., Dunlop, K. M., van der Meeren, T., Keeley, N. B., Myksvoll, M. S., Dahle, G., Moland, E., Nilsen, R., Schrøder, K. M. E., Bannister, R. J., & Olsen, E. M. (2022). Attraction of cod *Gadus morhua* from coastal spawning grounds to salmon farms. *Aquaculture Environment Interactions*, 14, 229–242. <https://www.int-res.com/abstracts/aei/v14/p229-242/>

oppdrettsanlegg. I skrivende stund har vi ikke nok kunnskap knyttet til aggregering av villfisk rundt oppdrettsmerder og hvilke effekter dette kan ha på vilt bestander.

Gytesuksess er avgjørende for å sikre neste års rekruttering inn til fiskebestander, faktorer som endret adferd og vandringsmønster som for eksempel ved tiltrekning av fisk til oppdrettsmerder vil med stor grad av sannsynlighet ha innvirkning på gytesuksess.

5.3.2 Risiko for miljøpåvirkning som følge av fôr som slippes ut i sjøarealet

Våren 2023 ble det publisert forskning som viser til funn av terrestriske fettsyrer som stammer fra fôr i oppdrett av salmonider i lever, gonader og muskler i vill atlantisk torsk.⁶ Lignende studie er også gjort på sei (*Pollachius virens*), hvor det ble funnet høye nivåer av terrestriske fettsyrer fra fôr også i denne arten. Ifølge forskningen kan opptak av terrestriske fettsyrer ha effekt på «fitness» til fisk, noe som også kan påvirke fiskens gytesuksess; mulighet til reprodusering og levedyktigheten til avkommet. Det beskrives i forskningsrapporten at det er uvisst i hvilket omfang vill atlantisk torsk får i seg terrestrisk fettsyre, og at det er nødvendig med videre forskning for å kartlegge effekten.

5.3.3 Risiko for miljøpåvirkning ved bruk av avlusningsmidler

Nyere fagfelleverdert forskning viser at avlusningsmidler kan skade eller ta livet av reker og andre krepsdyr i en radius av inntil 39 kvadratkilometer rundet utslippspunkt.⁷ Nyere effektstudier (gjennomført i laboratorium) av legemidler som benyttes til avlusning har vist at non-target arter påvirkes av langt lavere konsentrasjoner av legemidlene enn det som brukes i selve lusebehandlingen.⁸ Dødelig dose for reker og andre krepsdyr er 1000 ganger lavere enn det som behøves for å drepe lakselus.

⁶ Meier, S., van der Meeren, T., Skjæraasen, J. E., Bannister, R. J., Rasinger, J. D., & Karlsen, Ø. (2023). Terrestrial fatty acids from feed oil in feed for farmed salmonids are transferred to the liver, gonads, and muscle of wild Atlantic cod (*Gadus morhua*). *ICES Journal of Marine Science*, 80(4), 1143–1154.

<https://academic.oup.com/icesjms/article/80/4/1143/7097698>

⁷ Parsons, A. E., Escobar-Lux, R. H., Sævik, P. N., Samuelsen, O. B., & Agnalt, A. L. (2020). The impact of anti-sea lice pesticides, azamethiphos and deltamethrin, on European lobster (*Homarus gammarus*) larvae in the Norwegian marine environment. *Environmental Pollution*, 264, 114725.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0269749120302451?via%3Dihub>

⁸ Arnberg, M., Refseth, G. H., Allan, I. J., Benedetti, M., Regoli, F., Tassara, L., Sagerup, K., Drivdal, M., Nøst, O. A., Evensen, A., & Carlsson, P. (2023). Acute and Sublethal Effects of Deltamethrin Discharges from the Aquaculture Industry on

Oppdrettsfisk behandles ofte via fôr tilsatt lusemiddel. Restfôr som inneholder legemidler synker til bunns og spres i miljøet. Krepsdyr og plankton er generelt mer følsom for legemiddel enn fisk. Forskning har også vist at bruk av avlusningsmiddel inne i fjorder vil ha større virkeområde og saktere oppløsningsrate enn ved bruk av avlusningsmiddel ved kyst.⁹

Nord Fiskarlag vil påpeke at for både hydrogenperoksid og deltametrin er det nå *sannsynliggjort* at utslipp av de aktuelle legemidler kan skade marine krepsdyr (reke, raudåte og hummer mv.) langt unna utslippspunktet. Skadelige konsentrasjoner kan spres i en radius på inntil 39 kvadratkilometer fra utslippspunktet. I de tilfeller der ekstra modellering på tidsaspekt er utført, er det også vist at legemidlene kan forbli lenge nok i miljøet til å påvirke krepsdyr, som for eksempel dypvannsreke.

I lys av det ovennevnte er det viktig å sørge for å få klarlagt miljøeffekten en økning av total utsatt biomasse oppdrettsfisk kan ha på rekebestandene i kystsonenplanområdets sjøarealer.

5.3.4 Miljøeffekt oppdrett av laks kan ha for vill torsk

For saksopplysningens skyld viser Nord Fiskarlag til Havforskningsinstituttets nyhetssak av 08.04.2024. I saken utdypes hvilken miljøeffekt oppdrett av laks kan ha for vill torsk.¹⁰

Northern Shrimp (*Pandalus borealis* Krøyer, 1838): Dispersal Modeling and Field Investigations. Environmental Science and Technology, 57(9), 3602–3611. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36826516/>

⁹ Sævik, P. N., Agnalt, A. L., Samuelsen, O. B., & Myksvoll, M. (2022). Modelling chemical releases from fish farms: impact zones, dissolution time, and exposure probability. ICES Journal of Marine Science, 79(1), 22–33. <https://academic.oup.com/icesjms/article/79/1/22/6453070>

¹⁰ <https://www.hi.no/hi/nyheter/2024/april/risikokjelder-slik-kan-lakseoppdrett-paverke-vill-torsk>

5.3.5 Oppsummering: Konsekvensutredning av miljørisiko – marint miljø, naturmangfold og økosystemer

Som gjennomgangen ovenfor viser medfører all akvakulturvirksomhet risiko for tiltrekning av fisk til oppdrettsmerder, smittespredning og utslipp av forspill og fekalier til sjøarealet. Dette er risiko som er vanskelig å kvantifisere og som følgelig må konsekvensutredes. Videre er det risiko for at bruk av avlusningsmidler får vesentlig negative konsekvenser for miljøet, naturmangfoldet, økosystemet og ville bestander av reker og andre krepsedyr. Også dette er risiko som er vanskelig å kvantifisere og som derfor må konsekvensutredes.

Nord Fiskarlags medlemmer rapporterer for øvrig om at sei som spiser forspill og fekalier fra akvakulturanlegg får forringet kvalitet. Sannsynligheten for at dette kan inntre i kystsoneplanområdets sjøarealer må følgelig konsekvensutredes. Her skal tilføyes at lokale fiskere i Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa rapporterer om at forringelse av sei forekommer i dag, med dagens mengde akvakultur.

Nord Fiskarlag ber om at ethvert forslag til nye områder for akvakultur konsekvensutredes med henblikk på *miljøkonsekvens*. Videre ber vi om at de miljørisikoer som er nevnt ovenfor i pkt. 5.1.1-5.1.4 ovenfor konsekvensutredes særskilt dersom det fremmes forslag om nye områder for akvakultur i, eller i nærheten av, fiskeplasser, rekefelt, gytefelt, gyteområder og/eller beite- og oppvekstområder i kommuneplanområdet.

6. Nord Fiskarlags forslag til utredningstema: Arealbeslag

Innen tema arealbeslag har foreslår Nord Fiskarlag følgende utredningstema:

1. Alle nye tiltak og anlegg i og ved sjø må konsekvensutredes med henblikk på å beregne tiltakets reelle arealbeslag. Konsekvensutredningen må redegjøre for tiltaket/anleggets påregnelige konsekvenser for fiskernes yrkesutøvelse. Foruten det fysiske arealbeslaget i vannoverflaten må konsekvensutredningen gjøre rede for følgende:
 - Ved åpning av nye akvakulturområder må det anskueliggjøres hvor stort det reelle arealbeslaget er. Ved beregningen av reelt arealbeslag må det

medregnes at det gjelder en fiskeforbudssone på 100 meter fra anleggets ytterpunkter i overflaten jf. akvakulturdriftsforskriften § 18.

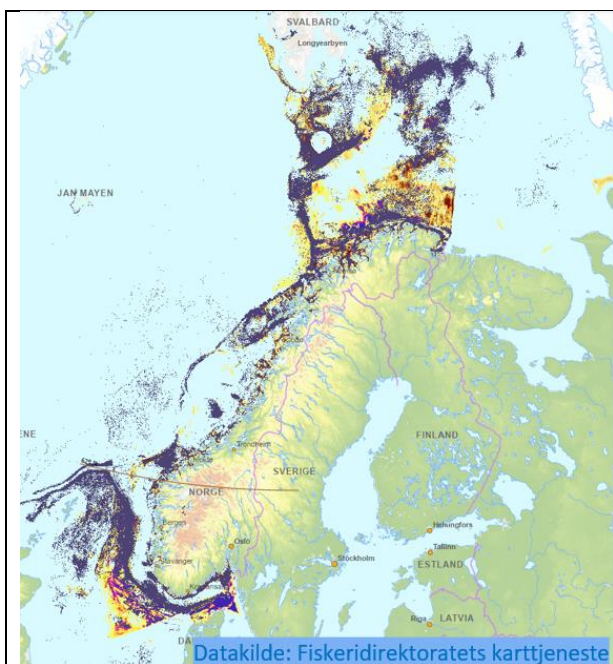
- Hvor stor plass beslaglegges av fortøyninger i vannsøylen? Vil det være mulig å drive fiske i nærheten av fortøyningene?
- i hvilken grad medfører den totale mengde akvakultur i det aktuelle sjøområde vanskeligheter for skipsfarten, utøvelsen av fiske og annen bruk av sjøarealene?

6.1 Nord Fiskarlags bidrag til kunnskapsgrunnlaget

Alle tiltak som krever etablering av fysiske installasjoner medfører ekskluderende arealbruk. Det er viktig å unngå etablering av ekskluderende arealbruk som fortrenger fiskeplasser eller vanskeliggjør utøvelsen av fisket.

6.1.1 Fiskerinæringens arealbehov

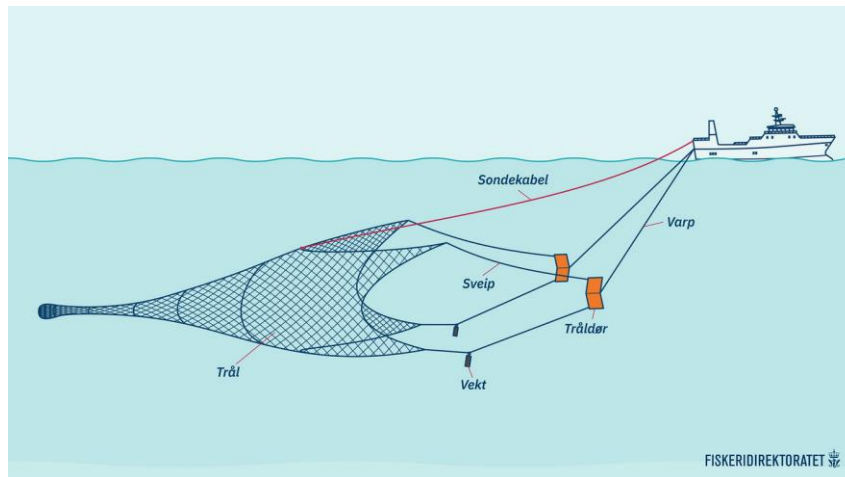
Fiskerne er 100% avhengig av biologiske forhold: «Fiskerne fisker der fisken er». Fisket er dynamisk og aktiviteten varierer mellom måneder og år. Selv om det ikke har vært drevet fiske på et konkret sjøareal det siste år eller de siste årene, betyr ikke det at sjøarealet er irrelevant for fremtidig fiske.

Figur 8 . Fugleperspektivet på fiskernes arealbehov

Det lokale perspektivet på fiskernes arealbehov illustreres i kapittel 4 ovenfor, herunder *figur 1-4*.

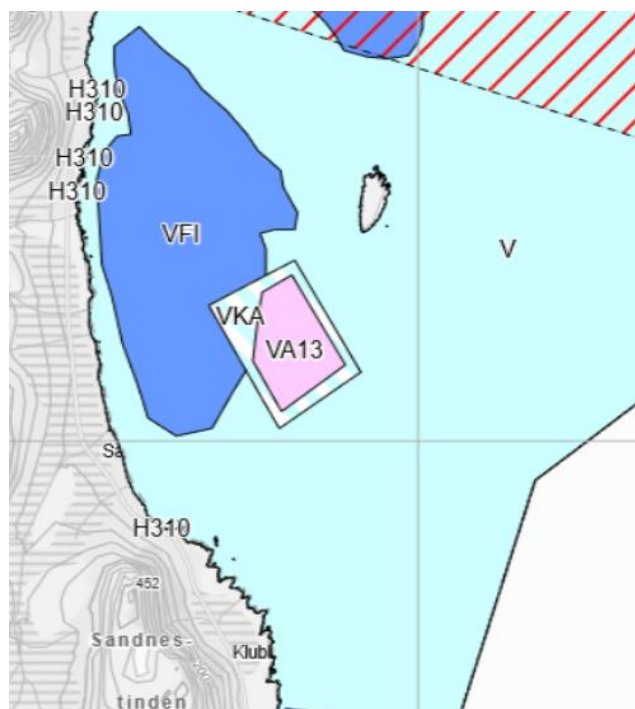
Fiskeriaktivitetene krever også areal under vannoverflaten:

Figur 9. Fiskebåt med reke-trål på slep

Som illustrasjonen ovenfor viser er det ikke bare å «snu på femøringen». Trålen slepes bak fiskebåten og krever der til egnet manøvreringsareal. Det er derfor av stor viktighet at det ikke åpnes for etablering av akvakulturanlegg med fortøyninger som strekker seg inn i rekefelt. Det må være store nok marginer til at utøvelsen av rekefisket ikke vanskeliggjøres.

I noen kommuner har man forsøkt å legge til rette for sameksistens mellom fiskeri- og havbruksnæringen, se illustrasjon nedenfor:

Figur 10. Kartutsnitt fra en ny kystsonenplan i Nord-Norge

Som *figur 5* viser er det gjort forsøk på å legge til rette for sameksistens. Det blå arealet «VFI» brukes i all hovedsak til fiske med aktive redskaper dvs. snurrevad og lignende redskaper. Slik akvakulturområdet er plassert «inn i» fiskefeltet lar ikke de to arealbruksformålene seg forene. Snurrevad eller tilsvarende fiskeredskaper vil ha betydelig risiko for at redskapet setter seg fast i akvakulturanleggets fortøyninger. Dersom det blir etablert et akvakulturanlegg i «VA13» og «VKA», vil derfor store deler av fiskefeltets sørlige del gå tapt.

Nord Fiskarlag støtter at det legges opp til sameksistens. Løsningene må imidlertid være gode. Som eksemplet ovenfor viser kan det bli vanskeligheter både med å tolke planen, vurdere hvilke regler som faktisk gjelder og etablere anlegget innenfor arealbruksformålet. Etter Nord Fiskarlags vurdering kunne VA13 og VKA vært flyttet i sørvestlig retning. På den måten ville en unngått tolkningstvill, fortrenging av fiskere eller andre sameksistenskonflikter av arealmessig relevans. Nord Fiskarlag anbefaler følgelig at kommunene søker å unngå overlapp mellom like høyt prioriterte eneformål ved utarbeidelse av den nye kommuneplanens arealdel.

7. Innspill til kommuneplanens innhold: Torskeoppdrett bør aktivt forbyes i planbestemmelsene i denne planperioden grunnet miljørisikoen ved torskeoppdrett

Nord Fiskarlag foreslår at torskeoppdrett underlegges et generelt forbud i kommende kommuneplanperiode.

Forslaget begrunnes utdypende nedenfor.

7.1 Nord Fiskarlags bidrag til kunnskapsgrunnlaget

7.1.1 Oppdrettstorsken rømmer og gyter – i gytefeltene til vill kysttorsk

Siste års hendelser viser med all tydelighet at oppdrettstorsk kan rømme fra merd¹¹ ¹², gyte i og utenfor merd¹³ ¹⁴ og at larvene kan overleve¹⁵ utenfor merd.

¹¹ https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2023/oppfolging-av-norcod-rommingen/_/attachment/inline/a1d4be64-50ea-444b-b664-59bc00e26e03:c525ab8e98f02a698312a5774cf39cle954d2b1f/Notat%20-%20Fiskeridirektoratets%20oppf%C3%B8lging%20etter%20funn%20av%20r%C3%B8mt%20og%20moden%20oppdrettstorsk%20i%20Mel%C3%B8y%20kommune,%20Nordland.pdf

¹² https://www.nrk.no/nordland/oppdrettsselskapet-fant-ingen-feil_-men-det-gjorde-fiskeridirektoratet-1.16617006?fbclid=IwAR0NIweOTnysl78y4aye3f24GrHwXRsci7TXoQPJ8vHP2a0w9OPkyCyonlk

¹³ <https://www.fiskeribladet.no/forskning/flere-egg-fra-oppdrettstorsk-funnet/2-1-1541996>

¹⁴ <https://www.fiskeribladet.no/havbruk/egg-fra-oppdrettstorsk-funnet-i-meloy-i-nordland/2-1-1427185>

¹⁵ <https://www.hi.no/hi/nyheter/2023/august/ny-forskning-larvar-fra-oppdrettstorsk-kan-overleve-i-det-fri>

Forskere og fiskere er bekymret for at oppdrettstorsken skal blande seg med villtorsk og svekke genene.¹⁶ ¹⁷Fra nyhetsartikkelen i *footnote 14* hitsettes:

«...

Vi vet ikke særlig mye om hva som skjer når oppdrettsfisk av torsk, og mange andre arter, blander gener med ville bestander av de samme artene, sier han.

Men det er gjort slike forsøk på laks, blant annet i Irland.

– Da tok man egg fra oppdrettslaks og kryssninger mellom oppdretts- og villaks.

Disse «hybridene» ble lagt i en elv.

– Så fulgte man hybridene, oppdrettslaksen og villaksen når den dro ut i havet som smolt, og når den kom tilbake. Både hybridene og oppdrettsfisken hadde mye dårligere overlevelse til havs sammenlignet med villfisken, til tross for at de var vokst opp i samme elv. Så kan man stille spørsmålet om en genetisk blanding for torsk kan skape tilsvarende problemer på noen måte. Spørsmålet stilles, men vi vet ikke svaret, sier han.

Forskeren mener det er viktig å få rede på effektene slikt kan ha på villtorsken om det skal utvikles mer torskeoppdrett.

...»

¹⁶ <https://www.fiskeribladet.no/havbruk/forsker-eggene-fra-oppdrettstorsk-i-meloy-kan-bli-fullvoksen-torsk/2-1-1427615>

¹⁷ <https://www.nrk.no/nordland/mener-deformert-oppdrettstorsk-vitner-om-dyremishandling-1.16368204>

7.1.2 Havforskningsinstituttets risikorapport

I Risikorapport for norsk fiskeoppdrett 2022 vurderes effekten av torskeoppdrett på ville torskebestander.¹⁸ Rapporten er ikke erstattet og gjør seg dermed også gjeldende i 2024.

(Nord Fiskarlags utmerkinger i **Fet skrift med understreking**):

«...»

Risikoen for negative effekter av torskeoppdrett på ville kysttorskebestander vurderes å være lav sør for 62°N, moderat nord for 67°N **og høy i området mellom 62°N og 67°N**, med en produksjonsintensitet på henholdsvis 9000, 30 000 og 130 000 tonn «...»

Det mangler kunnskap for en rekke av risikofaktorene som er identifisert i denne risikovurderingen. Spesielt er kunnskapen rundt hvorvidt fisken gyter i merd i betydelige mengder, om gyttede egg overlever til yngelstadiet samt negative effekter på fysiologien til villtorsk som beiter ved torskeoppdrettsanlegg, vurdert som svak for alle de tre geografiske områdene. For å **sikre en bærekraftig utvikling** av torskenæringen vil det være **viktig å få økt kunnskapen** om disse risikofaktorene **før** det besluttes om torskeoppdrett skal skaleres opp

Konsekvensene av genetisk påvirkning på kysttorsk fra en domestisert oppdrettstorsk, både gjennom rømming og gyting i merd, er lite kjent og **kan være betydelige**. Vi har derfor valgt å vekte genetisk påvirkning noe mer enn de økologiske konsekvensene. Barrieren for innkryssing mellom oppdrettstorsk og villtorsk antas å være mindre enn for laks. Dette fordi torsk har hele sin livssyklus i det marine miljøet, gytemoden torsk i oppdrett er allerede nært gyteplassene, og egg og yngel kan i tillegg spres over betydelige avstander med havstrømmene. Videre kan rømt oppdrettstorsk umiddelbart interagere med alle årsklasser av villtorsk. Når genetisk materiale fra oppdrettstorsk først er introdusert, kan det arves og akkumuleres over tid til kommende generasjoner. Dette kan **forandre egenskapene til bestandene av kysttorsk**. «...»

I denne risikovurderingen har vi valgt å vekte genetisk påvirkning noe høyere enn negative økologiske interaksjoner, men disse er også viktige. **Førspill fra torskeoppdrett forventes å tiltrekke seg villfisk inkludert torsk. Torsk som beiter på kommersielt får kan få endringer i fysiologi, og reproduksjon, som igjen kan påvirke overlevelse, vekst og rekruttering. Stasjonær fjordtorsk ser ut til å ha et relativt begrenset hjemmeområde og vil i perioder sannsynligvis beite rundt torskeoppdrettsanlegg og vandre mellom disse og nærliggende gytefelt. Det er foreløpig begrenset kunnskap om dette vil kunne påvirke de ville torskebestandene, inkludert også om villtorsk vil unngå anlegg eller oppdrettsintensive områder. Vi**

¹⁸ <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskingen-2022-12#sec-11-9>

mangler også kunnskap om hvordan torskeoppdrett kan bidra til økt belastning i områder med etablert lakseoppdrett.

*En risikovurdering av så store geografiske områder som vi har valgt å bruke, vil ikke nødvendigvis gi et fullgodt bilde av risiko for kysttorskebestandene. Om torskeoppdrett skulle øke, vil det derfor være behov for mer detaljerte risikovurderinger i mindre områder og/eller i områder med høy eller differensiert risiko, for eksempel mellom indre og ytre områder. **Begrenset tilgang til areal og nye lokaliteter, i hovedsak på grunn av usikkerhet knyttet til rømming, gyting i merd og påvirkning på gytefelt og gyteområder, ser derfor på kort og mellomlang sikt ut til å være en flaskehals for ytterligere vekst av torskeoppdrett i åpne merder. Det finnes heller ingen vitenskapelig dokumentasjon som støtter påstandene om at oppdrettstorsken som har vært domestisert i 6-7 generasjoner er mindre rømmingsvillig, klarer seg dårlig i naturen, at gyting i merd er begrenset, og at vekstfôret for torsk gir dårlig overlevelse av egg og yngel.** Disse påstandene har dermed ikke blitt vektlagt i vår vurdering av sannsynligheter, men er synliggjort i vurderingen av kunnskapsstyrke. **Før denne kunnskapen er på plass, anbefales en betydelig mer forsiktig vekst enn det som ligger til grunn for denne risikovurderingen. Ved å ta hensyn til mulige utfordringer alt nå, får både forvaltning og næring tid på seg til å bruke erfaringene fra lakseoppdrett og dermed kunne unngå noen av problemene som denne næringen har i dag.***

...»

Etter Nord Fiskarlags vurdering levner Havforskningsinstituttets risikorapport ingen tvil om at det lille vi har av forskningsbasert kunnskap om effektene av torskeoppdrett, peker i retning av at oppdrett av torsk utgjør en uakseptabel risiko for vill kysttorsk.

7.1.3 Funn av egg som stammer fra oppdrettstorsk ved gytefelt for kysttorsk

April 2024, ble det publisert forskningsartikkel på studie som er gjort i forbindelse med rømningshendelse av kjønnsmoden oppdrettstorsk vi Meløy.¹⁹ Rømningshendelsen ble oppdaget da en lokal fisker varslet om funn av kjønnsmoden oppdrettstorsk. I studiet ble det undersøkt om den rømte oppdrettstorsken hadde tilknytning til den nærliggende torskeoppdrettslokaliteten, om det ble gjort funn av egg som stammet fra oppdrettstorsk i

¹⁹ Jorde, P. E., van der Meeren, T., Quintela, M., Dahle, G., Mateos-Rivera, A., Aase, M., Norberg, B., Sævik, P. N., Bjørn, P. A., & Glover, K. A. (2024). Genetic analyses verify sexually mature escaped farmed Atlantic cod and farmed cod eggs in the natural environment. *Evolutionary Applications*, 17(4). <https://doi.org/10.1111/EVA.13688>

vannmassene og om oppdrettstorsk hadde gytt sammen med vill torsk og produsert hybrid avkom.

Ved hjelp av genetisk analyse ble det bekreftet at det var rømt oppdrettstorsk i Meløy, og at oppdrettstorsken trolig stammet fra det nærliggende oppdrettslokaliteten for torsk. Samtidig viste det at 27% av torskeegg i området stammet fra oppdrettstorsk. Svært oppsiktsvekkende funn var at de fleste egg som hadde opprinnelse fra oppdrett ble funnet i gyteområder for kysttorsk.

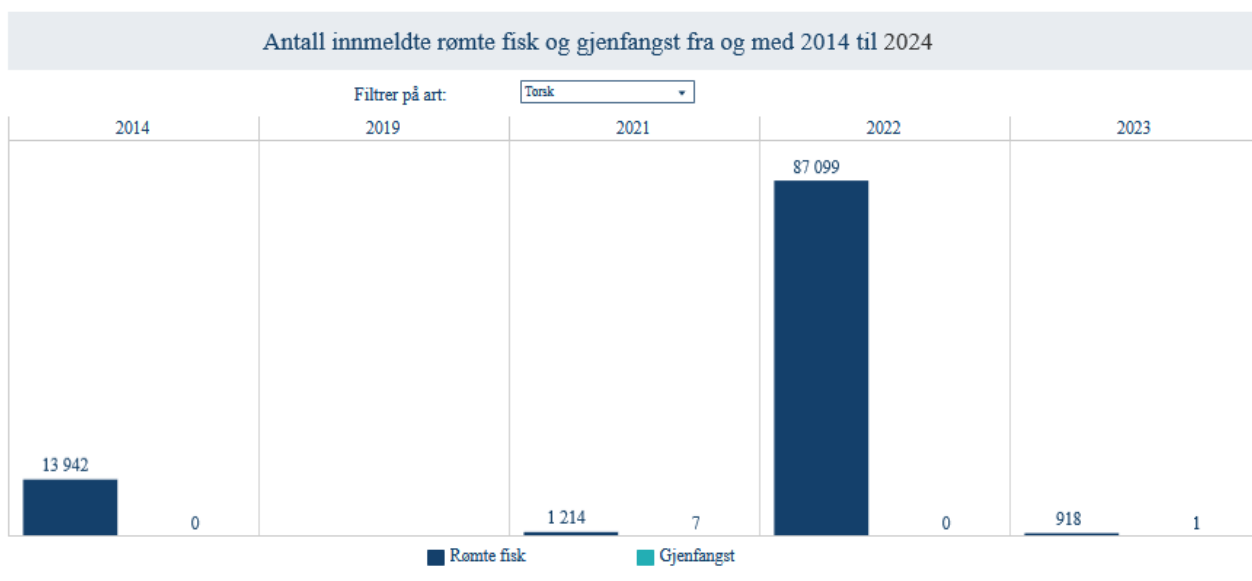
Artikkelen argumenterer med at den mengde egg fra oppdrettstorsk som ble funnet i omgivelsene til vill torsk, gir grunn til bekymring ved kryssing av gener mellom oppdrettstorsk og vill torsk. Studiet viste at oppdrettstorsk hadde en betydelig reduksjon i genetisk variabilitet, noe som vil være til risiko for vill torsk dersom det forekommer kryssinger mellom oppdrettstorsk og vill torsk.

Artikkelen oppsummerer at deres funn indikerer at gyting og rømming av oppdrettstorsk fortsatt forekommer og må overvåkes nøye. På samme tid viser artikkelen til at rømningshendelsen først ble oppdaget etter at en fisker i området varslet om funn av kjønnsmoden oppdrettstorsk i tett tilknytning til oppdrettslokalitet. Det er derfor basert på disse funn, som også argumentert i artikkelen, knyttet bekymring til at oppdrettstorsk fortsatt rømmer og gyter i merd uten at det blir oppdaget. En slik rømming og gyting i merd, som argumentert i artikkelen, vil være en betydelig risiko for genetiske endringer i vill torsk.

Artikkelen avsluttes med at rømningshendelsen vil følges opp og undersøkes nærmere for å se etter langsiktig effekt på lokal vill torsebestand.

7.1.4 Rømningshendelser og fraværet av en oppfiskingsordning

Det har forekommet flere rømningshendelser i Norge, blant annet i Volda i 2022 og i Meløy i 2022/2023. Rømningsstatistikken for 2022/2023 viser 87 099 rømte oppdrettstorsk i 2022 og 918 rømte oppdrettstorsk i 2023, se *figur 11* nedenfor.

Figur 11: Antall innmeldte rømte fisk og gjenfangst fra og med 2014 til 2024, hentet fra Fiskeridirektoratets nettsider.²⁰

Etter Nord Fiskarlags erfaring er det reelle omfang rømt oppdrettstorsk vesentlig større enn rømmingsstatistikken viser. Det vises i den forbindelse til at vi har fangstdata fra enkeltfiskere som på eget initiativ har drevet oppfisking etter rømningshendelsen i Meløy. En av fiskerne har egenhendig fanget 8,8 tonn rømt oppdrettstorsk. Vi kan ikke se at dette gjenspeiles i statistikken som vises ovenfor. Mengden rømt oppdrettstorsk som er innmeldt fra våre medlemmer samsvarer i større grad med Råfisklagets fangststatistikk, se *figur 12* nedenfor.

Radetiketter	Sum av LINJE_LEVERT_KVANTUM	Rundvekt
2023	10 105	14 186
FERSK	10 105	14 186
TORSK OPPD	10 105	14 186
BRIMO FISKEFOREDLING AS (1565)	6 903	10 354
TRÆNA SJØMAT AS (6986)	3 201	3 830
STEIGEN SJØMAT AS (6965)	1	2

Det var 6 båter med leveranse til Brimo Fiskeforedling, Reipå, og 9 til Træna Sjømat, Bolga.

Vi har ingen registrering i 2022. Varekoden «torsk oppdrett» ble opprettet på begynnelsen av 2023 i tilknytning til rømningshendelsen i Meløy.

Figur 12: Utdrag fra Råfisklagets fangststatistikk for 2023. Merk forbeholdet om at det først var i 2023 en startet å registrere rømt oppdrettstorsk separat.

²⁰ <https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Tall-og-analyse/Roemningsstatistikk>

Nord Fiskarlag erfarer at rømt oppdrettstorsk sprer seg over store geografiske områder. Etter rømmingen i Meløy i 2022/2023 er det fanget oppdrettstorsk så langt sør som Dønna. Flere individer har blitt sendt til Havforskningsinstituttet for testing og er verifisert som oppdrettstorsk. Alt det ovennevnte kan dokumenteres. Disse funnene bekrefter at rømt torsk vandrer over store geografiske avstander og det vil dermed få vesentlige negative konsekvenser dersom det skulle forekomme rømning.

Fiskeridirektøren kunngjorde for øvrig følgende på Fiskeridirektoratets nettsider den 11.01.2024: *«ingen vet hvor mange fisk som har rømt», og at «det er fortsatt store utfordringer med å finne ut hvor mye oppdrettsfisk som rømmer fra norske oppdrettsanlegg. Fiskeridirektøren ser ingen forbedring, og tallene som brukes av næring og media er usikre».*²¹

Det er heller ikke etablert noen oppfiskingsordning for rømt oppdrettstorsk, slik tilfellet er for lakseoppdrettsnæringen. For å redusere risiko for genetisk påvirkning fra akvakultur på vill laksefisk er innehavere av tillatelser til lakseoppdrett pålagt å delta i *«Oppdrettsnæringens sammenslutning for utfisking av rømt oppdrettsfisk»*. Plikten til deltakelse i sammenslutningen fremgår av FOR-2015-02-05-89 *Forskrift om fellesansvar for utfisking mv. av rømt oppdrettsfisk*. Laksefisk, herunder laks, aure og regnbogeaure er de artene som omfattes av forskriften jf. §§ 1 og 2.

Ovennevnte ordning omfatter ikke rømt oppdrettstorsk. Nord Fiskarlag kjenner ikke til at det er etablert andre ordninger som sikrer oppfisking av rømt oppdrettstorsk. Etter våre medlemmers erfaringer fungerer det i dag slik at torskeoppdrettsaktørene selv forsøker å gjenfange torsken. Utfiskingen forsøkes utført med båter som ikke er rigget for garndrift. Dette har liten grad av suksess.

²¹ <https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2023/rommingsaret-2023-ingen-vet-hvor-mange-fisk-som-har-romt>

7.2 Miljørisiko ved torskoppdrett: oppsummering og anbefalinger

Siste års hendelser viser med all tydelighet at oppdrettstorsk kan rømme fra merd^{22 23}, gyte i og utenfor merd^{24 25} og at larvene kan overleve²⁶ utenfor merd. Forskere og fiskere er bekymret for at oppdrettstorsken skal blande seg med vill torsk og svekke genene^{27 28 29}.

Fiskeridirektoratet har de senere år vedtatt flere tiltak for vern av kysttorsken. Kvoterådet fra Havforskningsinstituttet er 20% lavere enn for 2023 på grunn av minkende bestand.

Det forventes tilsvarende kvotenedgang for 2025³⁰. Nord Fiskarlag finner også grunn til å nevne at Nærings- og fiskeridepartementet, i desember 2023, vedtok flere nye tiltak for å styrke kysttorsken i de nordlige farvannene:

- Hvert fartøy kan fiske etter torsk med maksimalt 80 garn innenfor fjordlinjene nord for 62° N. Gjelder fra 1. april 2024.
- Økning av minstemålet for torsk fra 44 cm til 55 cm innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene Nord for 62° N. Gjelder fra 1. januar 2024.
- Tillatt innblanding av torsk under minstemål i fisket etter torsk med juksa og line økes til anslagsvis 20 prosent i antall i de enkelte fangster innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene nord for 62° N. Gjelder fra 1. januar 2024.
- Innblanding av undermålstorsk i de enkelte fangster ved snurrevadfiske i statistikkområde 03 og 04, økes fra 15 prosent til 20 prosent, de siste seks månedene av året. Gjelder fra 1. januar 2024.

²² https://www.fiskeridir.no/Akvakultur/Nyheter/2023/oppfolging-av-norcod-rommingen/_/attachment/inline/a1d4be64-50ea-444b-b664-59bc00e26e03:c525ab8e98f02a698312a5774cf39c1e954d2b1f/Notat%20-%20Fiskeridirektoratets%20oppf%C3%B8lging%20etter%20funn%20av%20r%C3%B8mt%20og%20moden%20oppdretstorsk%20i%20Mel%C3%B8y%20kommune,%20Nordland.pdf

²³ https://www.nrk.no/nordland/oppdrettsselskapet-fant-ingen-feil_-men-det-gjorde-fiskeridirektoratet-1.16617006?fbclid=IwAR0NiweOTnysl78y4aye3f24GrHwXRscI7TXoQPJ8vHP2a0w9OPkyCyonlk

²⁴ <https://www.fiskeribladet.no/forskning/flere-egg-fra-oppdrettstorsk-funnet/2-1-1541996>

²⁵ <https://www.fiskeribladet.no/havbruk/egg-fra-oppdrettstorsk-funnet-i-meloy-i-nordland/2-1-1427185>

²⁶ <https://www.hi.no/hi/nyheter/2023/august/ny-forskning-larvar-fra-oppdrettstorsk-kan-overleve-i-det-fri>

²⁷ <https://www.fiskeribladet.no/havbruk/forsker-eggene-fra-oppdrettstorsk-i-meloy-kan-bli-fullvoksen-torsk/2-1-1427615>

²⁸ <https://www.nrk.no/nordland/mener-deformert-oppdrettstorsk-vitner-om-dyremishandling-1.16368204>

²⁹ <https://www.fiskeribladet.no/havbruk/forsker-eggene-fra-oppdrettstorsk-i-meloy-kan-bli-fullvoksen-torsk/2-1-1427615>

³⁰ <https://www.hi.no/hi/radgivning/kvoterad/2024/nordaustrartisk-torsk>

- Ved fiske etter torsk med snurrevad for fartøy over 11 meter skal det være kvadratmasker i fiskeposen med en maskestørrelse på 130 mm nord for 62° N innenfor nautiske mil av grunnlinjene nord for 62° N. Gjelder fra 1. januar 2025.
- Området for det generelle påbudet om kvadratmasker i fiskepose ved fiske med snurrevad utvides fra 64° N, sørover til 62° N. Dette gjelder Innenfor 4 nautiske mil av grunnlinjene, fra 62° N til 64° N., og gjelder fra 1. januar 2025.

Under henvisning til det overnevnte konkluderer Nord Fiskarlag med at kysttorsken er i en sårbar forfatning og det foreligger stor risiko for sykdomsspredning, rømming og genetisk påvirkning på vill torsk ved etablering av torskeoppdrett i kystsonenplanområdets sjøarealer. Nord Fiskarlag finner det helt klart at sykdomsspredning til vill fisk, rømming og genetisk påvirkning, hver for seg vil være en hendelse av vesentlig negativ konsekvens for fiskebestandene, de marine økosystemene og naturmangfoldet. Skulle flere av miljørisikoene inntre samtidig risikeres tap av lokal populasjon av torsk. Det vises til at sterk reduksjon av lokale torskebestander vil ha en negativ konsekvens av vesentlig betydning for naturmangfoldet, de marine økosystemene og fiskebestandene.

Under henvisning til det ovennevnte, især risikoen for sykdomsspredning, rømming og genetisk påvirkning på villfisk, oppfordrer vi kommunene til å ta en aktiv rolle i vernet av kysttorsken. Det understrekes at en moderat risiko er uakseptabel i så viktige fiskerikommuner som Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa, og at en moderat risiko veldig raskt kan øke til en høy risiko ved etablering av torskeoppdrett i kommunens sjøområder, uten at kommunen vil kunne gjøre noe med det i ettertid.

Muligheten til å bidra til vern av kysttorsken er *nå*, ved utarbeidelse og vedtakelse av kommuneplanens arealdel. Etter Nord Fiskarlags synspunkt har kommunen den desidert viktigste rolle av de mange sektormyndighetene innen arealbruk til sjøs, da kommunen har myndighet til å beslutte «*hva kommunens sjøarealer tillates brukt til*». Denne myndigheten forplikter og vi forventer at den utøves på en ansvarlig og langsiktig måte. ***Etter Nord Fiskarlags vurdering vil det være ansvarlig og fremsynt å forby torskeoppdrett i kommende kommuneplanperiode.***

8. Innspill og anbefalinger til kystsonenplanens innhold

8.1 Arealplankartet og planbestemmelsene bør innrettes slik at det legges til rette for god sameksistens mellom akvakulturnæringen og fiskerinnæringen

Nord Fiskarlag registrerer at det i gjeldende kommuneplan er inntatt viktige fiskeriinteresser i arealplankartet, og at disse er regulert med arealbruksformålet «fiske» med tilhørende planbestemmelser som gir fisket prioritet i disse områdene. Etter Nord Fiskarlags vurdering er dette en hensiktsmessig og moderne måte å regulere kommunens sjøarealer på, som gir forutsigbarhet og tar ned konfliktnivået mellom ulike næringer. Nord Fiskarlag nøyer seg i lys av det ovennevnte med å gi følgende anbefalinger til arbeidet som skal gjøres i planfasen:

Anbefaling 1: Plankartet og planbestemmelsene bør gjøres til gjenstand for revisjon, i tråd med resultatet av Fiskeridirektoratets revisjon av kystnære fiskeridata for kommunen.

Anbefaling 2: Planbestemmelsen som skal regulere arealbruksformålet fiske bør utformes på følgende måte:

«I fiskeområdene har fiske prioritet. I områdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, herunder kabler, rør, flytebrygger, plassering av anlegg, fortøyningsinnretninger og dumping.»

Anbefaling 3: Størst mulig grad av eneformål og forbud mot torskeoppdrett

Dersom det åpnes for nye lokaliteter for akvakultur i kommuneplanens arealdels sjøarealer bør alle arealer som avsettes til akvakulturformål inntas i plankartet til kystsonenplanen med egen fargekode og arealbruksformål «akvakultur», art som tillates oppdrettet angis positivt i planbestemmelsene (f.eks. laks, ørret og regnbueørret og/eller tare) og gis følgende planbestemmelse:

«Torskeoppdrett tillates ikke.»

Nord Fiskarlag anbefaler størst mulig bruk av eneformål, da dette gir størst mulig forutsigbarhet og reduserer konfliktpotensialet. Mange kommuner som har brukt kombinasjonsformål i KPA/Kystsonenplan har, uten å ha tatt bevisst stilling til det, vedtatt bort egen planmyndighet. På den måten reduserer kommunen seg selv til en ren

høringspart uten reell påvirkningsmyndighet i saker som angår klarering av lokaliteter for akvakultur. Nord Fiskarlag viser til dokument som inntatt i *footnote 18*, hvor det redegjøres for Norges Fiskarlags syn på fiskeri i kystsonoplanlegging³¹. Her er inntatt eksempler på saker som viser hvorfor bruk av kombinasjonsformål hvor akvakultur kan tillates er en dårlig ide, og hvor konfliktfylt det blir i årene etter vedtakelse av planen.

8.2 Forsiktighetsregler for anleggsarbeid i, eller i nærheten av, gytefelt, gyteområder, fiskeplasser og låssettingsplasser, bør inntas i planbestemmelsene

Dersom det kommer forslag om å legge til rette for anleggstiltak i strandsonen, som forutsetter sprenging og/eller utfylling i sjø, bør det utarbeides planbestemmelser som ivaretar livet i kystsonen. Sprenging, utfylling og utslipp av anleggsvann mv. kan skremme fisken og andre viltlevende marine organismer. Slike tiltak kan også ta livet av fisk og andre livsformer.

Havforskningsinstituttet kom den 03.01.2024 med nye råd for menneskeskapt støy i havet, som inneholder vitenskapelig undersøkelse av utbygging og sprenging i sjø³². Dette inkluderer bl.a. bruk av eksplosjon i sjø som kan påvirke det marine økosystemet.

Havforskningsinstituttet har vurdert hvordan sprengningsarbeider til sjøs kan påvirke marine økosystemer og har utformet følgende råd for gjennomføring av sprengningsarbeider i sjø (se footnote 3):

- Relevant kompetanse trekkes inn i prosjekteringen av sprengningsarbeidet slik at hensynet til marint liv ivaretas. Her bør det gjøres lokale vurderinger blant annet for å ta hensyn til eventuelle gytefelt.
- Havforskningsinstituttet tilrår å bruke boblegardin ved sprengningsarbeid i sjø.
- Havforskningsinstituttet tilrår å dele opp salvene i mindre delladninger (sekvensiell sprengning).
- Havforskningsinstituttet anbefaler å sette av salvene når sjøforholdene i seg selv gir god demping, altså ikke ved speilblank overflate.

³¹ <https://www.idunn.no/doi/full/10.18261/9788215045078-2021-28>

³² <https://www.hi.no/hi/nettrapporter/rapport-fra-havforskningen-2023-63#sec-5-1>

- Ved sprengning for utfylling i sjø tilrår Havforskningsinstituttet at ladningen plasseres i rør i fyllingen, og ikke på fyllingsfot.
- Kjemisk og mekanisk forurensning omhandles ikke av denne rapporten. Det tilrås likevel å ta hensyn til forurensningsfare fra sprengningsarbeider, både i form av partikler og kjemisk forurensning.
- For å skjerme egg og yngel fraråder Havforskningsinstituttet fraråder at sprengningsarbeid i sjø gjennomføres i gyteområder når fisken gyter og i tiden rett etterpå. Til eksempel er gyteperioden for torsk fra januar til april/mai hvert år, hvor mars er den travleste gytetiden.
- Havforskningsinstituttet tilrår at det utvises ekstra aktsomhet ved sprengningsarbeider i sjø dersom dette medfører irreversible endringer i strukturer og substrat i gyteområder. Dette rådet gjelder hele året.

For å unngå å gjøre skade på naturmangfoldet i tilleggende gytefelt, gyteområder og fiskefelt, anbefaler Nord Fiskarlag at det utarbeides planbestemmelser som skal gjelde for tiltak i sjø som kan forstyrre eller skade det marine liv. Videre anbefales at rådene i avsnittene ovenfor følges ved utarbeidelse av planbestemmelsen/e. Nord Fiskarlag foreslår at planbestemmelsen/e utarbeider som følger:

“...

Tiltak som kan medføre støy, vibrasjoner, utslipp av anleggsvann, eller som på annen måte er egnet til å forstyrre eller skade gytende fisk og/eller naturmangfoldet i kommunens sjøarealer, kan kun tillates utført i perioden august til desember.

Det er forbudt å iverksette tiltak som kan virke forstyrrende eller skadelig for livet i kystsonen i gyteperioden for torsk (januar-april/mai) og/eller oppvekstperioden for torsk (sen vår frem til sen sommer).

Det kan ikke dispenseres fra denne bestemmelsen.

...”

9. Konkrete tilbakemeldinger til planforslaget

9.1 Planprosessen

Planprosessen har vært under enhver kritikk. I plandokumentene opplyses det at det i løpet av planprosessen, og forut for utlegging av planforslag på høring og offentlig ettersyn, har vært dialogmøter med fiskerne. Det har det ikke. Verken Nord Fiskarlags administrasjon eller lokallagene i området har deltatt på slike møter. Nord Fiskarlag konstaterer følgelig med at plandokumentene inneholder usannheter og at dette forhold må repareres. Samtidig er det å konstatere at planprosessen i det store og hele har handlet om å berede grunnen for en størst mulig vekst i antall akvakulturlokaliteter. Det presiseres at fiskerincæringen først ble involvert ved fremleggelse av planforslag. Etter vår mening er det altfor sent.

9.2 Den overordnede konsekvensutredningen

Forholdet til de nasjonale forventningene til kommunal planlegging

På s. 7 i konsekvensutredningen vises det til forventning nr. 35 jf. de nasjonale forventningene til kommunal planlegging (2019–2023). Forventningen lyder som følger:

“..

35. Det settes av tilstrekkelige og egnede nye arealer for akvakultur gjennom oppdaterte regionale og kommunale planer for kystområdene, som også kan omfatte utvikling av akvakultur utenfor kysten og landbasert akvakultur. Planene ivaretar miljøhensyn og andre samfunnsinteresser.

...”

Nord Fiskarlag vil påpeke at de nasjonale forventningene også inneholder følgende forventningen fra regjeringen: ³³

«...

31. Det legges til rette for grønn omstilling, bærekraftig verdiskaping og lønnsomme arbeidsplasser i hele landet.

...»

«...

40. Naturgrunnlaget for samisk kultur og næringsutvikling vektlegges, og planleggingen ivaretar arealene til reindriften i tråd med FN-konvensjonen om sosiale og politiske rettigheter artikkel 27. I planprosessene sikres det et godt kunnskapsgrunnlag om reindriften.

...»

De nasjonale forventningene inneholder for øvrig et eget kapittel om ivaretagelse av klima, natur og miljø for framtida: ³⁴

«...

45. Omstillingen til lavutslippssamfunnet og bidrag til oppnåelse av klima- og miljø målene prioriteres gjennom arealplanlegging som reduserer utslipp, arealbeslag og transportbehov. Regjeringen oppfordrer kommunene til å sette seg mål for å redusere nedbyggingen.

...»

³³

<https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/no/pdfs/nasjonale-forventninger-2023-2027-bokmaal.pdf> s. 23

³⁴

<https://www.regjeringen.no/contentassets/d71a3e61e774485fb4a98cab9255e53f/no/pdfs/nasjonale-forventninger-2023-2027-bokmaal.pdf> s. 29

“...

47. Ved revidering av kommuneplanens arealdel, vurderer kommunen om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og et hensiktsmessig utbyggingsmønster.

...”

“...

53. Viktig naturmangfold, jordbruksareal, vannmiljø, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturmiljø og landskap kartlegges og sikres i planleggingen. Samlede virkninger av eksisterende og planlagt arealbruk vektlegges.

...”

“...

59. Kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom deltakelse i arbeidet med vannområdene, gjennomføring av miljø-tiltak og god arealforvaltning. Bruks- og verne-verdiene i vassdragene sikres i planleggingen, og nedbygging av vassdragsnatur og utfylling i vassdrag reduseres.

...”

Vi kan ikke se at planforslaget ivaretar ovennevnte forventninger og konstaterer også her at planforslaget er **ensidig utformet** med sikte på vekst i akvakulturnæringen. De klima- og miljømessige hensyn som av regjeringen forventes ivaretatt er ikke ivaretatt. Den overordnede konsekvensutredningen har et gjennomgående ensidig fokus på hva som skal til for å etablere flest mulig akvakulturlokaliteter og en tilhørende nedtoning av relevante motforestillinger. Konsekvensutredningen består i all hovedsak av oppramsing av informasjon, datakilder og konklusjoner uten forutgående drøftelser og vurdering. Det lar seg ikke gjøre å identifisere hvilke beveggrunner som har foranlediget konklusjonene.

Nord Fiskarlag savner at konsekvensutredningen anskueliggjør de vurderingene som er gjort og som begrunner konklusjonene.

9.3 Konsekvensutredningen av de enkelte planinnspillene

Konsekvensutredningen har et utpreget ensidig fokus. Etter vår vurdering gjør ikke konsekvensutredningen, på en faglig tilfredsstillende måte, rede for konsekvensene av de foreslåtte tiltakene. Det som er utredet, og som vies mest oppmerksomhet, er kommunens handlingsrom og hvordan kommunen kan overkomme eventuelle hindringer for etablering av nye akvakulturlokaliteter. Konsekvensene er ikke verdisatt og det er ikke gjennomført reelle harmoniseringer av de ulike konsekvensene. Kort sagt kan en si at det er listet opp en rekke «mulige konsekvenser» og «potensielle konsekvenser» og så avsluttes det gjennomgående med at «kommunestyret bestemmer hva sjøarealene skal brukes til». Ikke en eneste av de mange «mulige» og/eller «potensielle» middels/store negative konsekvensene for fiskerinæringen medfører en fraråding. Etter vår vurdering fremstår det klart at konsekvensutredningen av de foreslåtte tiltakene ikke oppfyller de materielle krav til konsekvensutredninger som følger av forskrift om konsekvensutredninger og kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder om konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven. ***Nord Fiskarlag kan ikke se annet utfall enn at konsekvensutredningen må gjennomføres på nytt.***

Nord Fiskarlags konkrete og begrunnede innspill til de mange forslagene om nye akvakulturlokaliteter er inntatt i pkt. 10 nedenfor.

9.4 Arealplankartet

Etter gjeldende kystzoneplan for de tre kommunene er det åpnet for totalt 29 akvakulturanlegg. Dette er i seg selv en betydelig mengde, tatt i betraktning sjøarealenes viktighet for fiskerinæringen, sjøfarten og lakseelvene i området. I planforslaget åpnes det for ytterligere 22 nye akvakulturanlegg – **totalt 51 akvakulturanlegg**. I tillegg er store deler av kommunens sjøarealer avsatt til «V» - «bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsoner» hvor akvakultur etter forholdene kan tillates. Vi kan derfor ikke se at kakediagrammet på s. 25 i planbeskrivelsen medfører riktighet. Her heter det at akvakultur utgjør 3,37% av kommunenes samlede sjøareal mens bruk og vern utgjør 32,3%. Sett hen til

at store deler av «bruk og vern»-bestemmelsene åpner for akvakultur vil den prosentmessige andel av kommunenes sjøarealer som er avsatt til akvakultur, reelt sett, være vesentlig høyere. Det vises for øvrig til Nord Fiskarlags generelle holdning til bruk av kombinasjonsformål i dette brev pkt. 8.1 ovenfor.

Planforslaget inneholder etter Nord Fiskarlags oppfatning en vesentlig økning i akvakulturlokaliteter. Dette vil medføre en vesentlig større stående biomasse som verken er miljømessig forsvarlig eller bærekraftig, se kapittel 5–7 ovenfor hvor det redegjøres for hvilke effekter etablering av akvakulturanlegg har for fiskerinæringen som følge av arealbeslag og miljøpåvirkning.

9.5 Planbestemmelsene

Som nevnt ovenfor fraråder vi på det sterkeste bruk av kombinasjonsformål med mulighet for klarering av akvakulturlokaliteter. Følgelig foreslår vi at planbestemmelsene i pkt. 4.2 omskrives slik at akvakultur *ikke tillates*.

Bestemmelsen i pkt. 4.4 om fiske bør utformes på følgende måte:

«I fiskeområdene har fiske prioritet. I områdene er det ikke tillatt med tiltak som hindrer eller er til ulempe for fiske, herunder kabler, rør, flytebrygger, plassering av anlegg, fortøyningsinnretninger og dumping.»

Retningslinjen til pkt. 4.5 akvakultur, siste avsnitt, bør fjernes. Retningslinjen gir adgang til å «søke om dispensasjon fra planen ved behov for mindre endringer fra formålet om det kan dokumenteres et endret arealbehov som optimaliserer drift og fremmer mer miljøvennlige forhold.» Nord Fiskarlag mener at bestemmelsen gir uttrykk for ulovlig forhåndsbinding av forvaltningsmyndighet. Bestemmelsen er for øvrig unødvendig, da det er adgang til å søke om dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 19-1, uavhengig av hva som fremgår av planens retningslinjer.

9.6 Planbeskrivelsen

Som nevnt ovenfor i pkt. 10.3 ovenfor er kakediagrammet på s. 25 misvisende.

Planbeskrivelsen har for øvrig noen interessante betraktninger i sammendraget hvor det på s. 5 avsnitt 8 uttales at: *«Planprosessen har ikke avdekt noen store interessekonflikter i planområdet.»*

Fiskerinæringen ble etter hvert tatt med på møter og ga da uttrykk for de mange og store interessekonfliktene som planforslaget fører med seg. Etter vår vurdering er utsagnet illustrerende for planprosessens (manglende) ivaretagelse av fiskeriinteressene. Følgelig er det også uproblematisk å konkludere at planforslaget også mangler legalitet og legitimitet.

10. Nord Fiskarlags merknader til de enkelte planforslagene

1. Dumpeområde/deponi av rene masser ved Årvisand Havn i Skjervøy Kommune

Lokale fiskere må kontaktes, da det er veldig dårlig AIS dekning i dette området. Spøringsdata kan ikke alene avklare omfanget av utøvd fiskeri i området. Plasseringen må ikke ødelegge viktige naturtyper, fiskeplasser eller fiske-/rekebestander. Fiskerne kan bidra til en best mulig plassering av et sjøbunnsdeponi.

2. Tarelokalitet «Reisa» i Nordreisa Kommune

Området brukes til fiske med not og faststående redskap i perioder av året.

Etter gjennomgang av forskning rundt tareoppdrett finner vi data på at bunnen under slike oppdrett vil være helt dødt, da tareoppdrett sperrer ute alt lys fra bunnen under anleggene. Ved høsting og under drift vil en del av taren slites av og synke til bunns under anleggene. Denne taren vil kunne drives med strømmen og sjø til andre nærliggende områder hvor det fiskes med garn og disse vil da påføres tap av fiske i forbindelse med dette. Den nyest tilgjengelige forskningen og erfaringsbaserte kunnskapen må fremskaffes og inkorporeres i en ny konsekvensutredning.

3. Innspill Tarelokalitet og blåskjell lokalitet Uløybukt i Skjervøy Kommune

Samme innspill som i pkt. 2 ovenfor.

4. Tare og blåskjeloppdrett lokalitet Maursund i Skjervøy Kommune

Samme innspill som i pkt. 2 ovenfor. I tillegg skal det bemerkes at det aktuelle området har veldig sterk strøm som må antas å vanskeliggjøre tareoppdrett i området. Basert på den kunnskap våre medlemmer har om området er det gode holdepunkter for å anta at anlegget vil kunne komme i konflikt med båttrafikk og fritidsfiske i området.

5. Tarelokalitet og blåskjell lokalitet Seljeholmen i Nordreisa kommune

Samme innspill som i pkt. 2 ovenfor.

6. Tarelokalitet og blåskjell lokalitet ved Arneng i Oksfjord i Nordreisa kommune

Samme innspill som i pkt. 2 ovenfor.

Lokaliteten ligger nært rekefelt. Nedfall fra anlegget vil kunne drive med strøm og sjø ned på rekestrålfelt. Denne taren vil da kunne komme i rekestrålen og tette igjen trålrusten som selekterer ut fisk fra trålen. Dette vil hindre og/eller komplisere rekestrålen i å fange reker.

Slik anlegget er tegnet inn i kart vil fortøyninger komme i konflikt med rekestrål på «Oksfjordfeltet» Båtene som fisker med rekestrål trenger arealer rundt feltene for å kunne snu og for å kunne ligge å ta inn bruk ved endt fiske.

8. Endring av fortøyningsareal ved lokalitet Hjellberget i Kvæningen Kommune

Foreslåtte lokalitet kan komme i konflikt med rekestrålfeltet «Skorpesundet». Ved utvidelse av fortøyningsareal vil dette kunne gå ut over areal som brukes til rekestrål.

Dette er likevel en av endringene som *kan* aksepteres av Nord Fiskarlag, da det ikke vil gi store endringer i areal.

9. Innspill til endring av fortøyningsareal ved lokaliteten Rakkenes i Kvæningen kommune

Samme innspill som pkt. 14 nedenfor om lokalitet «Rakkenes».

10. Innspill til endring av fortøyningsareal mellom lokalitetene Nøklan og Fjellbukt i Kvæningen kommune

Nord Fiskarlag har ingen innvendinger.

11. Innspill til endring av fortøyningsareal ved lokalitet Kviteberg i Kvæningen kommune

Nord Fiskarlag har ingen innvendinger.

12. Innspill til endring av fortøyningsareal ved lokalitet Svartberget i Kvæningen kommune

Endringsforslaget vil beslaglegge arealer avsatt til fiske med not.

I konsekvensutredningen uttales det at de siste 3 år har vært liten fiskeriaktivitet med passive fiskeredskap i området. Nord Fiskarlag stilles spørsmålsteget ved hvorvidt dette kan ha sammenheng med at det er etablert lakseoppdrett i området, og at det er registrert som et gyteområde for torsk.

Utvidelse av fortøyningsareal vil utvide området for fiskeforbud i dette området da det er forbudt å fiske nærmere enn 100 m fra anlegg.

Ingen fremtidig økning av MTB med de følger dette vil få for utslipp fra anlegget.

13. Innspill flytting av lokalitet Vorterøy i Skjervøy Kommune

Nord Fiskarlag kan akseptere flyttingen hvis det eksisterende arealet blir frigjort til fiskeriformål og slettes som område for akvakultur.

14. Innspill til endring/utvidelse av areal til akvakultur og sammenslåing av lokaliteter ved Follesøy/Rakkenes i Skjervøy Kommune

Lokaliteten vil legge beslag på arealer som er avsatt til fiskeri med passive redskaper. Med økning av areal til oppdrett vil forbudssonen for fiskeri rundt anlegget økes jamfør 100 m fiskeriforbudssone rundt akvakulturanlegg

Store bekymringer angående utslipp fra anlegg og dets påvirkning av reker og andre skalldyr. Utslipp som forrester innholdene avlusingsmidler og andre typer avlusingsmidler, samt feces.

15. Innspill til ny lokalitet Spildra i Kvæningen

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere lokaliteten.

Dette da den ligger på arealer avsatt til låssetting av fiskeposer i notfiske. Det er registrert fiskeriaktivitet med passive redskaper i området.

Har vanskelig med å se rimeligheten i at det fremstilles som at bunntråling er i konflikt med fortøyninger. Rekestrålerne var der først. Følgelig blir det mer riktig å si at fortøyningene vil komme i konflikt med bunntrål.

Rekefeltet Djupspildra har vært brukt som rekestrålfelt i generasjoner og området hvor dette anlegget er planlagt ligger innenfor området hvor trålerne snur i sørenden av trålfeltet.

Anlegget ligger tett på lokale skjellforekomster.

16. Innspill til ny lokalitet Yttre Vassnes i Kvæningen Kommune

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere lokaliteten.

Arealet som er foreslått ligger tett på rekestrålfelt med de følger dette får mht. avlusningsmidler og andre utslipp fra anlegget.

Arealet brukes i dag til fiskeri med faststående redskaper.

Arealet ligger på areal avsatt til låssetting av poser for notfiske.

Det utføres notfiske i området.

Det er registrert gytefelt for Torsk i området.

17. Innspill til ny lokalitet Djupanvika i Kvæningen Kommune

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere lokaliteten og har særlig sterke motforestillinger mot etablering av akvakultur her.

Lokaliteten ligger i et meget hyppig brukt rekestrålfelt og vil hindre utnyttelse av nesten 40% av feltet. Arealet benyttes også til fiske med passive fiskeredskaper. De siste årene har det forgått notfiske etter sild i området.

Arealet ligger i driftsområdet for torskelarver registrert av HI.

18. Innspill til ny lokalitet Rein fjorden i Kvæningen Kommune

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere lokaliteten.

Lokaliteten ligger delvis på rekestrålfelt. Området benyttes til fiske med passive redskaper og aktive redskaper som trål og not.

Ved tråling er det stor fare for at fortøyninger kommer i konflikt med rekestråling i forbindelse med snuoperasjoner i dette området. Feltet er veldig smalt. Ved vær, vind og strøm kan uforutsette ting oppstå med fare for sikkerheten til både fiskefartøy og akvakulturinstallasjoner og mennesker som oppholder seg der.

Det er registrert et regionalt viktig gytefelt i området. Med tanke på kysttorskvern og tilstanden på kysttorskbestanden bekymrer det sterkt at det foreslås tillatt oppdrett på gytefelt for kysttorsk.

19. Innspill til ny lokalitet Rødøy i Kvæningen Kommune

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere lokaliteten.

Denne lokaliteten er foreslått delvis inn på arealer for rekestrål. Arealet benyttes i dag til fiske med aktive og passive redskaper.

Ut fra fiskeres kunnskaper er det Korall (det fiskerne kaller skog) i området det søkes om.

Området benyttes av rekestrålere hvor arealene vil bli ytterligere innskrenket jamfør 100 m fiskerforbudssone.

Nord Fiskarlag ser med bekymring på bruk og utslipp av avlusingsmidler da det er gode forekomster av reker og andre skalldyr i området.

20. Innspill til ny lokalitet Olderfjord i Kvænangen Kommune

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere lokaliteten og har særlig store motforestillinger imot etablering her.

Arealet ligger i et område som benyttes til fiskeri med fast stående bruk og reke-trål. Området brukes av både lokale og båter fra andre kanter av landet. Området er mye benyttet i torskefiske men også i fiske etter kveite med garn.

Lokaliteten kommer også i konflikt med to reke-trålfelt som er mye benyttet. I dette området foregår det under tråling mye svingning og snuing med reke-trål. Dette er farefulle operasjoner hvor etablering av akvakultur vil kunne skape farlig situasjoner for denne flåten.

Området benyttes også til fiske med not og da det er en del strøm i dette området. Retningen på strømmen er ustadig, hvilket vil kunne skape farlige situasjoner under utøvelse av fiske.

21. Innspill til ny lokalitet Haukøya Vest i Skjervøy Kommune

Nord Fiskarlag kan ikke akseptere lokaliteten.

Fiskarlagets innspill i forbindelse med tidligere behandlinger av denne lokaliteten står ved lag og er forsterket da fiskeriet har intensivert seg siden forrige behandling av kystsoneplanen i Skjervøy Kommune.

24. Innspill til ny lokalitet Skagodden i Skjervøy Kommune

Nord Fiskarlag kan akseptere lokaliteten dersom følgende vilkår oppfylles:

1. Seilingsled/skipsfart ivaretas som i dag.
Denne lokaliteten ligger i seilingsleden for fart igjennom Kågsundet. Ved dårlig vær må mindre fartøy kunne bruke dette området for seiling igjennom sundet. Særlig ved sjøgang med kraftige vinder fra vest og fra sør (ut Lyngenfjorden)
2. Lokaliteten utplasseres på en slik måte at det fortsatt vil være mulig å fiske med passive redskaper i området.
3. Det stilles vilkår om at lusemidler ikke kan slippes ut på en slik måte at det kommer i berøring med de viktige rekefeltene øst for foreslåtte lokalitet.

25. Innspill til ny lokalitet Kvalbukta i Skjervøy Kommune

- Området brukes en del til fiskeri med passive redskap
- Det foretas en del seiling for mindre fartøy som skal igjennom Kågsundet igjennom dette området.

12. Avsluttende merknader

Nord Fiskarlag konstaterer at planforslaget slik det foreligger medfører at fiskerinæringens interesser, gjennomgående og uten unntak, har måttet vike for akvakulturnæringens behov. Konsekvensutredningene inneholder ikke en eneste fraråding, til tross for at det pekes på mange og store negative konsekvenser for fiskeriinteressene. Nord Fiskarlag mener at planprosessen og konsekvensutredningen lider av så store mangler at det både foreligger saksbehandlingsfeil med betydning for sakens utfall jf. forvaltningsloven § 41 og materielle feil og mangler som medfører automatisk gyldighet.

Nord Fiskarlag foreslår at det ovennevnte repareres ved å:

- Gjennomføre en ny og faglig korrekt konsekvensutredning
- Bearbeide planforslaget på bakgrunn av innkomne innspill
- Legge planforslaget ut på 2. gangs høring

Tilrettelegging for nye arbeidsplasser, næringsutvikling og verdiskaping er viktig. Nord Fiskarlag har som grunnleggende utgangspunkt at vi er positive til andre næringer og til nye næringer. Vår viktigste forutsetning er at nyetableringer ikke fortrenger fiskernes yrkesutøvelse gjennom arealbeslag eller forringer fiskernes ressursgrunnlag gjennom miljøpåvirkning. Vekst i bruken av kommunenes sjøarealer må derfor utføres på en bærekraftig og miljømessig forsvarlig måte og avveies mot eksisterende næringer. Ved avveiningen av de ulike interesser som eksisterer, og skal fortsette å eksistere i Kvæningen, Skjervøy og Nordreisa kommuner, vil vi presisere at fiskerinæringen har stor betydning for sysselsetting, skatteinngang og ringvirkninger i området. Den sist utarbeidede ringvirkningsstudien på norske fiskerier slår fast at førstehåndsverdien av fisk og skalldyr levert av den norske fiskeflåten utgjorde 23,9 milliarder kroner i 2021.³⁵ Av dette

³⁵ <https://fiskarlaget.no/oppgang-pa-60-prosent/>

gikk rundt 720 millioner kroner til skatt til kommunene. I tillegg kommer andre ringvirkninger som kommer lokalt nærings- og samfunnsliv til gode.

Avslutningsvis vil Nord Fiskarlag bemerke at de ville fiskebestandene, dersom de ikke utryddes, vil fortsette å skape arbeidsplasser og verdiskaping i kommunene i evighetens perspektiv. Det vil være en interessant øvelse å oppkapitalisere den årlige verdi av fisk fanget i Kvænangen, Skjervøy og Nordreisa, med 100 år. Summene blir som de reneste fantasibeløp å regne. Det er derfor grunn til å påpeke at det eneste kommunen behøver å gjøre for å sikre sysselsetting, verdiskaping og ringvirkninger fra de ville fiskebestandene - i evighetens perspektiv - er å legge til rette for at fiskebestandene ikke utryddes. I

foreliggende planperiode løses dette ved å forby torskeoppdrett og ved å sørge for at det ikke etableres flere akvakulturlokaliteter enn det sjøområdene og fiskerinæringen kan tåle.

Nord Fiskarlag er villig til å bistå inn i arbeidet med kommuneplanens arealdel og deltar gjerne i arbeidsmøter eller liknende. Vi er bare en telefon eller e-post unna skulle det være spørsmål.

Beste hilsen
Nord Fiskarlag

Hanne Fagertun
Daglig leder

Øyvind Arntzen
Seniorrådgiver

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

Kopi til:

Skjervøy Fiskarlag

Fiskeridirektoratet

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Sametinget

Troms Fylkeskommune

Mattilsynet

Kystverket